

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. balandžio 4 d.

dėl valstybės pagalbos, kurią Jungtinė Karalystė planuoja įgyvendinti steigdama Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo instituciją

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 650)

(Tik tekstas anglų kalba yra autentiškas)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/643/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paprašiusi, kad suinteresuotosios šalys pateiktų savo pastabas dėl pirmiau nurodytų nuostatų ⁽¹⁾, ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2003 m. gruodžio 19 d. rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje 2003 m. gruodžio 22 d., Jungtinė Karalystė informavo Komisiją apie įstatymo dėl Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos (*Nuclear Decommissioning Authority* (NDA)) steigimo projekto (toliau – priemonė) poveikį valstybės pagalbos požiūriu.

(2) 2004 m. vasario 20 d. rašte D/51248 Komisija pateikė klausimų dėl šios priemonės. Jungtinė Karalystė atsakymą pateikė 2004 m. kovo 29 d. rašte, kuris Komisijoje buvo užregistruotas 2004 m. balandžio 15 d.

(3) 2004 m. birželio 16 d. rašte D/54319 Komisija pateikė papildomų klausimų dėl šios priemonės. Jungtinė Karalystė atsakymą pateikė 2004 m. liepos 14 d. rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje 2004 m. liepos 19 d.

(4) 2004 m. rugsėjo 10 rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje 2004 m. rugsėjo 14 d., ir 2004 m. spalio 14 d. rašte, kuris Komisijoje buvo užregistruotas 2004 m. spalio 19 d., Jungtinė Karalystė pateikė papildomos informacijos apie šią priemonę.

(5) 2004 m. gruodžio 1 d. rašte Komisija informavo Jungtinę Karalystę, kad dėl šios pagalbos ji nusprendė pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

(6) Komisijos sprendimas inicijuoti procedūrą (toliau – procedūros inicijavimas) buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾. Komisija paprašė, kad suinteresuotosios šalys pateiktų savo pastabas.

(7) Jungtinė Karalystė savo pastabas dėl procedūros inicijavimo pateikė 2005 m. sausio 31 d. rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje tą pačią dieną.

(8) Komisija gavo suinteresuotųjų šalių pastabas. Ji jas perdavė Jungtinei Karalystei, suteikdama jai galimybę pareikšti savo nuomonę. Jungtinė Karalystė savo pastabas pateikė 2005 m. kovo 4 d. rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje 2005 m. kovo 7 d.

(9) Jungtinės Karalystės Vyriausybės ir Komisijos atstovų susitikimai vyko 2005 m. balandžio 20 d., rugpjūčio 25 d. ir spalio 11 d.

(10) 2006 m. sausio 23 d. rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje tą pačią dieną, Jungtinė Karalystė pateikė papildomos informacijos apie šią priemonę. Šis raštas buvo iš dalies pakeistas 2006 m. vasario 1 d. raštu, kuris buvo užregistruotas Komisijoje tą pačią dieną. Jungtinė Karalystė pateikė daugiau papildomos informacijos apie šią priemonę 2006 m. vasario 7 d. raštu, užregistruotu Komisijoje tą pačią dieną. 2006 m. vasario 7 d. rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje 2006 m. vasario 10 d., Jungtinė Karalystė pateikė papildomos informacijos. 2006 m. kovo 29 rašte, kuris buvo užregistruotas Komisijoje 2006 m. kovo 30 d., Jungtinė Komisija dar pateikė papildomos informacijos.

2. IŠSAMUS PAGALBOS APIBŪDINIMAS

(11) Jungtinė Karalystė buvo viena pirmųjų šalių pasaulyje, kuri pradėjo naudoti branduolines technologijas civiliniams ir kariniams tikslais.

⁽¹⁾ OL C 315, 2004 12 21, p. 4.

⁽²⁾ Žr. 1 išnašą.

- (12) Kai šios technologijos buvo įdiegtos pirmą kartą, pagrindinis dėmesys šiame sektoriuje buvo kreipiamas į mokslo plėtrą ir efektyvumo didinimą. Į tai, kaip atominių elektrinių įsipareigojimai valdomi, paprastai nebuvo kreipiama dėmesio arba jo buvo kreipiama labai mažai.
- (13) Stiprėjant supratimui, jog atominių elektrinių eksploatavimą galiausiai reikės nutraukti, pamažu buvo kaupiamos lėšos atominių elektrinių įsipareigojimams finansuoti. Tačiau dažniausiai tos lėšos buvo nepakankamos padengti įsipareigojimams, kurių tiksliai suma vis dar nebuvo aiški, bet nuolat augo. Net ir 20 a. pabaigoje atominių elektrinių įsipareigojimus kiekvienas savininkas administravo nepriklausomai, dažnai kiekvienu atveju skirtingai.
- (14) Jungtinės Karalystės Vyriausybės nuomone, toks valdymas jau pasiekė savo ribas, todėl yra būtina įdiegti naują, veiksmingesnį metodą, kad atominių elektrinių įsipareigojimai būtų administruojami veiksmingiau, tuo pačiu metu išsaugant kuo didesnę saugumo lygį.
- (15) 2001 m. Jungtinės Karalystės Vyriausybė nusprendė pradėti analizuoti, kaip viešojo sektoriaus branduolinius įsipareigojimus būtų galima sutelkti vienoje valstybės institucijoje. 2002 m. liepos mėn. buvo išleista baltoji knyga „Branduolinio paveldo valdymas. Veiklos strategija“ (*Managing the Nuclear Legacy – A strategy for action*). Pasibaigus konsultacijoms, baltojoje knygoje pateiktos idėjos buvo perkeltos į teisės aktus – 2004 m. Energetikos aktą.
- (16) Pagal šio teisės akto nuostatas buvo sukurta nežinybinė viešoji įstaiga – Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija (*Nuclear Decommissioning Authority (NDA)*). NDA institucijai palaipsniui bus pavesta valdyti didžiąją dalį Jungtinės Karalystės viešojo sektoriaus atominių elektrinių įsipareigojimų⁽³⁾. Šiuo tikslu NDA institucijai bus perduoda nuosavybės teisė į atominės elektrinės ir jų turtą. Kartu su šių elektrinių nuosavybe ir turtu NDA institucija perims atsakomybę už jų įsipareigojimus bei visą finansinį turtą, kuris yra akivaizdžiai susijęs su šiomis elektrinėmis.
- (17) NDA institucijos tikslas – saugiai ir veiksmingai valdyti atominių elektrinių įsipareigojimus. NDA institucija galės toliau disponuoti fiziniu turtu, jeigu tolesnis disponavimas šiuo turtu padės ne tik padengti jo išvengiamas sąnaudas, bet ir prisidės prie įsipareigojimų vertės mažinimo. NDA institucija yra viešoji įstaiga ir nesiekia komercinių tikslų. Ji neinvestuos į jokią naują turtą ir nesiims jokios naujos veiklos.
- (18) NDA institucija pati nenutraukia elektrinių, už kurias ji yra atsakinga, eksploatacijos. Šiam darbui atlikti ji sudarys sutartis su kitomis bendrovėmis. NDA institucija taip pat galės sudaryti sutartis su trečiosiomis šalimis dėl tolesnio atominių elektrinių turto valdymo. Bendrovės, su kuriomis NDA institucija sudarys sutartis dėl elektrinių valdymo, yra vadinamos Elektrinių licencijų turėtojais (ELT) (*Site Licensee Companies (SLCs)*). Iš pradžių ELT funkcijas atliks buvę elektrinių savininkai. Vėliau jie bus atrinkti konkurso tvarka, siekiant sukurti realią atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo ir sutvarkymo rinką.
- (19) Savo veiklai finansuoti NDA institucija naudojasi perduotu finansiniu turtu ir grynosiomis pajamomis, gaunamomis iš perduoto fizinio turto. Kadangi yra labai tikėtina, jog šių išteklių tikrai nepakaks visoms atominių elektrinių įsipareigojimų valdymo išlaidoms apmokėti, trūkumą padengs valstybė.
- (20) Jungtinės Karalystės atominės energetikos agentūrai (*United Kingdom Atomic Energy Agency (UKAEA)*) priklausęs turtas buvo perduotas NDA institucijai. Dėl šio priemonės aspekto Komisija savo sprendimą išdėstė preambulės 5 punkte nurodytame sprendime. Komisija nusprendė, kad šis priemonės aspektas nebuvo valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.
- (21) NDA institucijai taip pat buvo perduotas Didžiosios Britanijos ribotos atsakomybės branduolinio kuro bendrovei (*British Nuclear Fuels Limited (BNFL)*) priklausęs turtas. Dėl šio priemonės aspekto priimamas šis sprendimas. Reikia pažymėti, jog Jungtinė Karalystė nustatė pereinamąsias procedūras, siekdama garantuoti, kad, nors BNFL turtas ir buvo formaliai perduotas NDA institucijai, jokia valstybės pagalba nebūtų teikiama tol, kol Komisija nepriims galutinio sprendimo dėl šio atvejo.
- (22) BNFL yra valstybei priklausanti ribotos atsakomybės bendrovė, veikianti daugelyje branduolinio sektoriaus sričių. Ji dalyvauja beveik visuose branduolinio kuro ciklo etapuose: sodrina uraną (per *Urenco*), tiekia branduolinį kurą, gamina elektros energiją ir tvarko panaudotą branduolinį kurą.
- (23) NDA institucijai perduota didžioji dalis BNFL branduolinės veiklos ir elektrinių, tačiau ne visos. Perduota:
- visos *Magnox* technologiją turinčios elektros gamybos bendrovės ir *Maentwrog* stotis;
 - *Sellafield* bendrovės, būtent *Thermal Oxide Reprocessing Plant (THORP)* gamykla ir *Sellafield Mox Plant (SMP)* gamykla. *Sellafield* taip pat veikia viena iš pirmiau minėtų *Magnox* technologiją turinčių elektrinių (*Calder Hall* stotis) ir nedidelė kombinuotoji šilumos ir elektros stotis (*Fellside* elektrinė);

⁽³⁾ Jie neapima „British Energy“ įsipareigojimų, nors Didžiosios Britanijos nacionalinis statistikos biuras šią bendrovę po restruktūrizavimo priskyrė viešajam sektoriui.

- *Springfields* bendrovė, gaminanti branduolinių kurą;
- *Drigg* mažo radioaktyvumo atliekų tvarkymo stotis;
- *Capenhurst* elektrinė, kurios eksploatacijos nutraukimas yra beveik baigtas; galiausiai pagrindinė jos veikla bus orientuota į urano medžiagų saugojimą.

(24) Kita BNFL veikla, ypač susijusi su *Urenco* ir *Westinghouse*, nebus perduota NDA institucijai. Šios bendrovės bus reorganizuotos į smulkesnę likusių bendrovių grupę.

(25) Be pirmiau minėtų bendrovių, BNFL perduoda NDA institucijai šių bendrovių finansinio su jomis susijusio turto dalį, kuris anksčiau buvo skirtas tam, kad bent iš dalies padengtų jų eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Šis turtas tai:

- atominių elektrinių įsipareigojimų investicijų portfelis;
- *Magnox Undertaking*;
- Kiti, smulkesni indėliai, tarp jų – *Springfields* vertybinių popierių, t. y. lėšos, skirtos *Springfields* bendrovės eksploatacijos nutraukimo išlaidoms padengti.

(26) Techniškai šis turtas nėra perduotas tiesiogiai NDA institucijai – jis sukaupamas Vyriausybės fonde, atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo finansavimo sąskaitoje. Savo ruožtu Vyriausybė finansuos NDA instituciją ir teiks jai subsidijas.

(27) Savo pranešime Jungtinės Karalystės Vyriausybė pateikė Komisijai atominių elektrinių įsipareigojimų ir turto, kurie bus perduoti NDA institucijai, sąmatą ir kartu pateikė šių sumų suskirstymą pagal tai, ar jos kyla iš komercinių šaltinių, ar iš nekomercinės veiklos.

(28) Visi įsipareigojimai, susiję su UKAEA elektrinių veikla, procedūros inicijavimo dokumente vertinami kaip nekomerciniai.

(29) Norėdama įvertinti, kokia dalis įsipareigojimų, susijusių su BNFL, kyla iš nekomercinės veiklos, Jungtinė Karalystė vadovavosi prielaida, kad nekomerciniai yra tik tie finansiniai įsipareigojimai, kuriuos pripažįsta Gynybos ministerija (GM) arba UKAEA. Įsipareigojimai, susiję su dvejetainiais (ir komerciniams, ir nekomerciniams tikslams)

naudojamam turtui, nepripažinti GM arba UKAEA, buvo priskirti BNFL komercinei veiklai, nes BNFL buvo šio turto operatorė ir savininkė, net jei tą turtą praeityje naudojo GN arba UKAEA.

(30) Įvertinti įsipareigojimai, susiję su tuo metu BNFL priklausiusiomis elektrinėmis pagal komercinę ir nekomercinę veiklą buvo tokie:

1 lentelė.

NDA institucijai perduotini branduoliniai įsipareigojimai 2003 m. kovo mėn., 2003 m. kainomis, pritaikius 5,4 % nominalią diskonto normą, mlrd. GBP ⁽¹⁾.

	Neko- merciniai	Komerci- niai	Įsipareigo- jimai iš viso
<i>Magnox</i> stotys (išskyrus <i>Calder Hall/Chapelcross</i>)	0	3,9	3,9
<i>Sellafield</i> elektrinė (išskyrus <i>Calder Hall</i> stotį)	3,8	10,1	13,9
<i>Calder Hall/Chapelcross</i> ⁽²⁾	0,2	0,6	0,9
<i>Springfields</i> bendrovė	0,1	0,2	0,2
<i>Capenhurst</i> bendrovė	0	0,2	0,3
Iš viso	4,1	15,0	19,1

⁽¹⁾ Pastaba: visose lentelėse nurodytos bendros sumos dėl apvalinimo gali tiksliai neatitikti nurodytų straipsnių sumos.

⁽²⁾ Skirtingai nuo kitų *Magnox* technologiją turinčių elektrinių, šios dvi elektrinės apima kai kuriuos nekomercinius įsipareigojimus, nes pradžioje tai buvo karinės elektrinės.

(31) Šią lentelę Jungtinės Karalystės valdžios institucijos taip pat pateikė savo pranešime. Joje palyginama komercinių įsipareigojimų, susijusių su elektrinėmis, kurias BNFL turi perduoti NDA institucijai, apskaičiuota vertė ir kartu su šiomis elektrinėmis NDA institucijai perduotino turto ekonominė vertė. Buvo vertinama, kad fizinio turto ekonominė vertė yra lygi pinigų srautams, kuriuos turėtų sukurti jo tolesnis naudojimas.

2 lentelė.

**Komercinių įsipareigojimų ir turto vertės skirtumas
2004 m. kovo 31 d., 2004 m. kainomis, pritaikius 5,4 %
nominalią diskonto normą, mlrd. GBP ⁽¹⁾.**

Komerciniai branduoliniai įsipareigojimai iš viso	-14,7
Magnox technologiją turinčių elektrinių būsimi pinigų srautai	-0,1
Pinigų srautai iš <i>Sellafield</i> bendrovių (THORP ir SMP) veiklos	2,3
<i>Springfields</i> bendrovės būsimi pinigų srautai	0,2
Atominių elektrinių įsipareigojimų investicinis portfelis	4,3
<i>Magnox Undertaking</i>	7,9
Kiti pirmiau nepaminėti vartotojų įnašai	0,2
Pinigai ir likvidūs aktyvai iš viso	0,1
Iš viso	0,0

⁽¹⁾ Vertės nurodytos su 5,4 % nominalia diskonto norma.

3. PROCEDŪROS INICIJAVIMO PAGRINDIMAS

- (32) Inicijuodama procedūrą, Komisija pirmiausia iškėlė klausimą, kuri bendrovė bus valstybės pagalbos gavėja pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį. Komisija atsižvelgė ne tik į tai, kad NDA institucija gali gauti tiesioginių mokėjimų iš valstybės, bet ir į tai, kad BNFL gali būti atleista nuo mokesčių, kuriuos kitais atvejais turėtų sumokėti pagal „moka teršėjas“ principą.
- (33) Komisija tuomet išanalizavo, ar būtų galima vertinti, kad tokia valstybės pagalba yra suderinama su EB sutartimi. Komisija išreiškė rimtų abejonių dėl to, ar ši pagalba atitinka valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires ⁽⁴⁾. Ji taip pat išreiškė rimtų abejonių dėl to, ar būtų galima vertinti, kad ši pagalba yra suderinama su Bendrijos gairėmis dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽⁵⁾.
- (34) Tuomet Komisija įvertino, ar tokią valstybės pagalbą galima vertinti kaip suderinamą, tiesiogiai taikant EB sutarties 87 straipsnio 3 dalį ir atsižvelgiant į Euratomo sutarties tikslus. Komisija nusprendė, kad tokio principo iš esmės

galima laikytis, tačiau taip pat išreiškė abejonių dėl to, ar Jungtinės Karalystės Vyriausybė pateikė pakankamai įrodymų, kad šios pagalbos teigiamas poveikis Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimui bus didesnis nei neigiamas poveikis konkurencijai vidaus rinkoje.

- (35) Galiausiai Komisija iškėlė abejonių dėl to, ar valstybės pagalba tikrai nebus teikiama, nes tol, kol nebus vykdomos faktinės konkurso procedūros, BNFL laikinai vykdys ELT funkcijas.

4. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (36) Paskelbusi apie procedūros inicijavimą, Komisija iki nustatyto termino gavo trijų šalių pastabas. Jos apibendrinamos toliau:

„Electricité de France“ (EDF)

- (37) EDF pritaria bendram priemonės principui. Ji mano, kad priemonė prisideda prie Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimo. Ji taip pat mano, kad būtina sudaryti tinkamas sąlygas galutiniam branduolinių atliekų šalinimui. Finansinė atsakomybė ir pramoninė atsakomybė už atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo finansavimą, EDF nuomone, irgi turi būti sujungta, o jo vykdymo laikotarpiu turi būti atidedamos ir garantuojamos atitinkamos lėšos. EDF pritaria Komisijos ketinimui sukurti Bendrijos mastu taikytiną modelį tokioms problemoms spręsti ir sveikina tai, kad Komisija šiuo tikslu atsižvelgia į Euratomo sutartį.

„British Energy plc“ (BE)

- (38) BE pritaria tam, kad būtų įsteigta NDA institucija. Ji nemano, kad priemonė šiuo atžvilgiu galėtų turėti neigiamo poveikio konkurencijai.
- (39) BE pažymi, kad šiuo metu ji taip pat naudojasi BNFL kuro tiekimo ir atliekų tvarkymo paslaugomis. Kai ši veikla bus perduota NDA institucijai ir kai valdžios institucija perduos jų valdymą konkurso tvarka, gali būti, kad išrinktas naujasis operatorius bus BE konkurentas. BE susirūpinimą kelia tai, kad galiausiai ji gali tapti vieno iš savo konkurentų kliente.
- (40) BE taip pat atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad NDA institucijos įsteigimas ir Komisijos atliekama analizė neturėtų trukdyti įgyvendinti Komisijos patvirtintą jos pačios restruktūrizavimo planą.

⁽⁴⁾ OL C 37, 2001 2 3, p. 3.

⁽⁵⁾ Atsižvelgiant į pranešimo apie priemonę datą, taikomos gairės, paskelbtos 1999 10 9 OL C 288, p. 2.

- (41) BE toliau paaiškina, kad ji nemano, jog priemonė daro kokią nors poveikį prekybai AGR kuro tiekimo ir AGR panaudoto kuro perdirbimo atveju, kadangi nors AREVA, vienintelis BNFL konkurentas, ir įsisteigtų Jungtinėje Karalystėje, BE negalėtų pradėti naudotis jo paslaugomis, nes BE jau turi susitarimą su BNFL, patenkinantį AGR stočių poreikius visą jų veikimo laikotarpį.
- (42) Dėl *Magnox* technologiją turinčių elektrinių ir elektros rinkos, BE mano, kad nors priemonė ir sumažina BNFL elektrinės trumpalaikius ribinius kaštus (TRK), ji negali turėti įtakos kainai, už kurią BE gali parduoti savo branduolinius ir iškastinius produktus. Remdamasi savo pačios patirtimi, BE taip pat mano, kad priemonė dirbtinai nepratę BNFL elektrinių gyvavimo, nes remiantis BE vertinimu, šios elektrinės pagrįstai galėtų padengti savo TRK.
- (43) BE pateikia savo nuomonę dėl EB ir Euratomo sutarčių sąsajų. Iš šių bendrovės pastabų, nors jas ir nėra lengva suprasti, matyti, kad tik tos priemonės, kurios nėra būtinos arba yra platesnės, nei reikia Euratomo sutarties tikslams pasiekti, gali būti analizuojamos pagal EB sutartį.

„Greenpeace“

- (44) „Greenpeace“ nuomone, priemonė apima valstybės pagalbą pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį. „Greenpeace“ nurodo, kad yra itin svarbu garantuoti saugų atominės elektrinių eksploatacijos nutraukimą, taip pat ne mažiau svarbu branduolinės pramonės sektoriuje taikyti principą „moka teršėjas“.
- (45) „Greenpeace“ mano, kad negali būti vertinama, jog ši priemonė yra suderinama su bendrąja rinka. „Greenpeace“ nuomone, teigiamas poveikis saugaus ir veiksmingo atominės elektrinių išsipareigojimų valdymui nenusveria priemonės poveikio konkurencijai.
- (46) „Greenpeace“ pateikė labai daug pastabų ir kartu pateikė daug įvairių priedų. Didelė pastabų dalis yra susijusi su skeptišku „Greenpeace“ požiūriu į branduolinę energiją apskirtai ir ypač tai, kaip ji administruojama Didžiojoje Britanijoje. Pasak „Greenpeace“, atominė energija kelia itin didelę riziką aplinkai. Be to, branduolinio kuro perdirbimas, kitaip nei tiesioginis šalinimas, būtų pavojinga ir brangi alternatyva.
- (47) Pasak „Greenpeace“, BNFL, viena iš pagrindinių šio sektoriaus veikėjų Jungtinėje Karalystėje, priklausanti valstybei, buvo valdoma itin pavojingu ir neskaidriu būdu. Sunku analizuoti jos atskaitomybę. Blogas pinigų valdymas ir rizikingos investicijos – galiausiai paaiškėjo, kad jos buvo neekonomiškos – apribojo bendrovės galimybes finansuoti savo išsipareigojimus. Dalis šių atidėjimų, skirtų šiems išsipareigojimams įvykdyti, nėra likvidūs arba, kaip rodo *Magnox Undertaking* atvejis, yra virtualūs. Be to, BNFL visada nepakankamai vertindavo savo išsipareigojimus ir pernelyg optimistiškai vertindavo būsimas pajamas, dėl to jos padėtis dar labiau blogėjo. „Greenpeace“ pateikia ataskaitą, kurioje analizuoja ir kritikuoja BNFL investicijų politiką ir atskaitomybę.
- (48) Konkrečiau kalbėdama apie priemonę, „Greenpeace“ tvirtina, kad ją Jungtinės Karalystės Vyriausybė turėtų vertinti kaip priemonę restruktūrizuoti sunkioje padėtyje atsidūrusią bendrovę – BNFL – ir panaikinti jos blogiausius aktyvus bei jai priskirtus išsipareigojimus, kurie gali būti nefinansuojami, tam, kad ji galėtų likti rinkoje ir dirbti kaip sėkminga bendrovė.
- (49) „Greenpeace“ taip pat kelia abejonių būsimi BNFL ir NDA institucijos santykiai. Pasak „Greenpeace“, BNFL tapus NDA institucijos ELT, bus sunku pasakyti, kuri iš šių dviejų bendrovių bus komercinė. Jeigu NDA, tai pelno siekimas vykdant komercinę veiklą prieštarautų jos tikslui. Be to, kadangi bus sunku nuspręsti, kuri iš dviejų bendrovių yra komercinė, taip pat bus sunku įvertinti, kuri iš jų gauna valstybės pagalbą.
- (50) „Greenpeace“ priduria, kad NDA institucijai vykdant savo veiklą, greičiausiai susidarys naujų atliekų, tačiau visai neaišku, ar ji skirs lėšų mokėti už šių atliekų tvarkymą.
- (51) „Greenpeace“ taip pat kelia klausimų dėl „Westinghouse“, BNFL priklausančios bendrovės, kuri neperduota NDA institucijai, ateities. „Greenpeace“ kelia klausimų dėl „Westinghouse“ gyvybingumo, jei ji negautų kontroliuojančiosios bendrovės paramos. Komisija supranta, kad „Greenpeace“ mano, jog tuo atveju, jei „Westinghouse“ toliau veiks kaip BNFL dalis, dėl BNFL ir NDA institucijos ryšių praeityje ir ateityje gali nutikti taip, kad NDA institucija subsidijuos „Westinghouse“. „Greenpeace“ taip pat baiminasi, kad toks subsidijavimas gali turėti įtakos „Westinghouse“ konkurentų atominės reaktorių projektavimo sektoriuje interesams. Šis susirūpinimas dėl subsidijavimo dar labiau sustiprėtų, jei, kaip mano „Greenpeace“, būtų planuojama dalį BNFL parduoti privačiam sektoriui.
- (52) „Greenpeace“ toliau aptaria konkretų atvejį – BNFL perdirbimo veiklą. „Greenpeace“ nesutinka su Jungtinės Karalystės argumentu, kad valstybės pagalba tokiai veiklai negali turėti įtakos prekybai, nes branduolines atliekas yra sunku transportuoti, ir dėl to konkurentams neapsimokėtų investuoti į naują perdirbimo infrastruktūrą Didžiojoje Britanijoje. „Greenpeace“ nuomone, aptariant šį klausimą,

neatsižvelgiama į tai, kad branduolines atliekas nėra būtina perdirbti, jas galima pašalinti ir saugoti tiesiogiai saugyklose. Naujos investicijos į saugyklas yra galima ekonominė alternatyva, kurią gali pasiūlyti BNFL konkurentai.

(53) „Greenpeace“ taip pat pažymi, kad remiantis jos turimais skaičiais, BNFL kuro perdirbimo sutartyse siūlomos kainos yra pernelyg mažos, kad padengtų išlaidas. Todėl BNFL, taigi, ir NDA institucija, vykdydamos šią veiklą, patirtų dar didesnių nuostolių, o dėl to atsirastų poreikis gauti paramos savo veiklai. Šiai pastabai pagrįsti „Greenpeace“ nurodo, jog už panaudoto kuro tvarkymą BE moka BNFL fiksuotą kainą: 140 000 GBP už toną. „Greenpeace“ lygina šį skaičių su Harvardo universiteto ir NIREX nepriklausomų studijų metu atliktais vertinimais: 330 000 GBP už toną ar 533 000 GBP už toną.

(54) „Greenpeace“ kelia klausimų dėl SMP valdymo prognozių. SMP eksploataciją būtų sunku nutraukti, MOX gamyba būtų vis patrauklesnė alternatyva plutoniui tvarkyti.

(55) Kalbant apie *Magnox* technologiją turinčias elektrines, „Greenpeace“ mano, jog tolesnė jų veikla daro poveikį konkurencijai elektros energijos, ypač iš atsinaujinančių energijos šaltinių, rinkoje. „Greenpeace“ taip pat nurodo, kad *Magnox* technologiją turinių elektrinių panaudotas kuras turėtų būtų tiesiogiai šalinamas, o ne perdirbamas.

5. JUNGtinės KARALYSTĖS PASTABOS DĖL PROCEDŪROS INICIJAVIMO

(56) Jungtinė Karalystė pirmiausia primena apie savo išipareigojimus dėl atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo ir jų teritorijos sutvarkymo. Jungtinės Karalystės nuomone, NDA institucijos įsteigimas yra unikali priemonė Europoje sistemškai spręsti per ilgą laiką susikaupusių atominių elektrinių išipareigojimų klausimą. Tikimasi, kad NDA institucijos dėka ne tik atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimas būtų saugesnis ir efektyvesnis, bet ir būtų nutiestas kelias realiai atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo rinkai kurti.

(57) Jungtinė Karalystė mano, kad ši priemonė nesudaro valstybės pagalbos BNFL, nes BNFL nebeprisitaikys jokie išteklių, kurių eksploatacijos nutraukimo išlaidos gali būti finansuojamos valstybės. Jungtinė Karalystė taip pat teigia, kad pereinamuoju laikotarpiu, kuriuo BNFL veiks kaip ELT tol, kol ELT bus galima faktiškai atrinkti taikant konkurso procedūras, valstybės pagalba BNFL taip pat nebus teikiama, nes visi mokėjimai bendrovei per šį laikotarpį bus atliekami, atsižvelgiant į tarptautinę panašių bendrovių praktiką.

(58) Tačiau Jungtinė Karalystė tvirtina, kad net jei Komisija nuspręstų, jog priemonė sudaro valstybės pagalbą BNFL, turėtų būti pripažinta, kad ši pagalba yra suderinama su EB sutartimi, kadangi ji padeda įgyvendinti keletą Euratomo

sutarties tikslų (skatina mokslinius tyrimus ir plėtrą, sveikatą ir saugumą, investicijas, reguliarių ir nešališką tiekimą, bendrą rinką ir konkurenciją branduoliniame sektoriuje). Be to, ši priemonė taip pat būtų akivaizdžiai naudinga aplinkosaugos požiūriu pagal EB sutarties 174 straipsnį.

(59) Jungtinė Karalystė nurodo, jog ji pripažįsta, kad priemonė sudaro pagalbą NDA institucijai. Šiuo atveju ji vėlgi tvirtina, kad pagalba dėl tų pačių priežasčių turėtų būti laikoma suderinama su bendrąja rinka. Jungtinė Karalystė nurodo naudą, kurios ši priemonė suteiktų pagal Euratomo sutartį. Pateiktas visų šios naudos aspektų kokybinis vertinimas, kartu, kur manoma, kad reikalinga, pateikiamos ir kiekybinės įplaukų sąmatos.

(60) Jungtinė Karalystė pateikia išsamų veiklos sričių, kurias toliau vykdys BNFL, sąrašą ir įvertinimą. Ji taip pat paaiškina, kaip BNFL, šiai laikinai atliekant ELT funkcijas tol, kol ELT nebus atrinktas konkurso tvarka, bus vykdomi mokėjimai. BNFL bus mokama tik už patvirtintas išlaidas. Taip pat bus nustatyta NDA institucijos pareiga per metus išlaidas sumažinti 2 %. Į patvirtintas išlaidas paprastai nebus įskaičiuojama jokia kapitalo grąža. Jas taip pat ribos NDA institucijos nustatyta metinio bendrovės finansavimo biudžeto riba.

(61) Į mokėjimus taip pat gali būti įtrauktos vadinamosios „veiklos efektyvumo premijos“, kurios bus skiriamos, tik jeigu bus pasiekta ambicingų tikslų, vertinamų pagal išlaidas. Šių premijų dydis apskaičiuojamas remiantis nuodugniu tarptautinių projektavimo ir statybos bendrovių pelno maržos vidurkio palyginimu.

(62) Jungtinė Karalystė pateikia savo nuomonę dėl priemonės poveikio konkurencijai kiekvienoje iš rinkų, susijusių su bendrovėmis, kurias BNFL perduoda NDA institucijai.

(63) Kalbant apie *Magnox* technologiją turinčias elektrines, Jungtinė Karalystė mano, kad priemonė neturės jokio poveikio elektros rinkai. *Magnox* technologiją turinčias elektrines vertinant pagal trumpalaikių ribinių sąnaudų (TRS) kriterijų, jų ribinės sąnaudos visada bus mažesnės, net ir minimalios paklausos laikotarpiais. Tai reikštų, kad bet koks TRS sumažinimas priemonės dėka neturėtų įtakos nei laikui, kurį konkurentai gali valdyti savo elektrines, nei kainai, už kurią jie galėtų parduoti savo produktus.

(64) Kalbėdama apie THORP gamyklą, esančią *Sellafield*, Jungtinė Karalystė paaiškina, kad joje perdirbamas AGR ir LWR panaudotas branduolinis kuras. Naujos bendrovės, kurios tikslas – perdirbti AGR panaudotą kurą, steigimas būtų ekonomiškai labai nepatrauklus ypač dėl transportavimo į Didžiąją Britaniją, kuri yra vienintelė šalis, kurioje toks kuras yra naudojamas, ir transportavimo iš Didžiosios

Britanijos išlaidų. Nors saugykla iš tiesų būtų galima alternatyva AGR kuro perdirbimui, Jungtinė Karalystė taip pat tvirtina, kad dėl griežtų terminų ir reguliavimo apribojimų, taikomų bet kokios naujos AGR kuro saugyklos statybai, net ir Didžiojoje Britanijoje ši veikla naujiems dalyviams taip pat būtų ekonomiškai nepatraukli, ypač atsižvelgiant į nedidelę AGR panaudoto kuro šalinimo rinką. Tokie patys argumentai yra taikomi ir *Springfields* gamyklai, kuri gamina tik AGR ir *Magnox* kurą.

(65) Jungtinė Karalystė teigia, kad didžioji dalis LWR panaudoto kuro, kurį perdirba THORP, yra Didžiojoje Britanijoje ir kad sunkumai, susiję su jo transportavimu į kontinentinę Europos dalį sumažintų ekonominį konkurentų akstiną.

(66) Jungtinė Karalystė teigia, kad *Sellafield* esančios SMP gamyklos veiklos sustabdymas labai pakenktų konkurencijai. Iš tiesų, taip iš labai koncentruotos rinkos būtų pašalintas svarbus veikėjas. Be to, SMP uždarymas reikštų, kad didelė plutonio dalis turėtų būti reguliariai išvežama iš Jungtinės Karalystės, o tai būtų labai brangu vartotojams ir kartu galėtų būti pavojinga.

(67) Kalbėdama apie *Drigg* mažo radioaktyvumo atliekų saugyklą, Jungtinė Karalystė teigia, kad, kadangi dauguma šalių neleidžia įvežti radioaktyvių atliekų iš užsienio šalių saugojimo arba šalinimo tikslais, vienintelis būdas konkurencijai skatinti būtų kitos saugyklos statyba Didžiojoje Britanijoje. Tai būtų nepatraukli investicija, nes būtų sunku gauti visus reikalingus leidimus. Kartu taip būtų sukurti pertekliniai pajėgumai, dėl kurių investicijos patrauklumas dar labiau sumažėtų. Jeigu NDA institucija *Drigg* saugyklos valdymą perduotų konkurso tvarka, tai būtų efektyvesnis būdas konkurencijai šioje rinkoje skatinti.

6. JUNGtinės KARALYSTės ATSAKYMAI Į SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABAS

EDF pastabos

(68) Jungtinė Karalystė džiaugiasi, kad EDF pritaria priemonei.

BE pastabos

(69) Jungtinė Karalystė džiaugiasi, kad BE pritaria priemonei.

(70) Jungtinės Karalystės nuomone, tinkamomis teisinėmis priemonėmis bus pasiekta garantija, kad tai, jog kai kurias NDA institucijos bendroves gali valdyti BE konkurentai, nekeltų jokių problemų.

(71) Jungtinė Karalystė yra įsitikinusi, kad Komisija, svarstydamą šį atvejį, visapusiškai atsižvelgs į savo sprendimą dėl BE restruktūrizavimo plano ⁽⁶⁾.

„Greenpeace“ pastabos

(72) Jungtinė Karalystė mano, kad savo pastabose dėl procedūros inicijavimo ji jau atsakė į daugumą „Greenpeace“ keliamų klausimų. Todėl, atsakydama į „Greenpeace“ pastabas, Jungtinė Karalystė pateikia tik bendro pobūdžio argumentus.

(73) Jungtinė Karalystė nurodo, kad priemonė iš tiesų visiškai atitinka principą „moka teršėjas“. BNFL grupė padengtų apie 88 % išipareigojimų, susijusių su NDA institucijai perduotu turtu ⁽⁷⁾. Jungtinės Karalystės Vyriausybės pagalba būtų skirta padengti tik toms išlaidoms, kurios yra reikalingos, kad būtų įvykdyti visi Vyriausybės išipareigojimai, susiję su šalies branduoliniu saugumu ir apsauga. BNFL tiesioginės naudos iš turto ir komercinių pajamų, kuriuos ji perduos NDA institucijai, negautų. Ji pasinaudotų tik „veiklos efektyvumo premijomis“, skiriamomis tuo laikotarpiu, kurį ji valdys elektrines ir viršys Vyriausybės nustatytus tikslus.

(74) Jungtinė Karalystė pateikia išsamų naujos BNFL grupės struktūros ir jos santykių su NDA institucija paaiškinimą.

(75) Jungtinė Karalystė taip pat nurodo, kad pagrindinė NDA funkcija yra elektrinės eksploatacijos nutraukimas. Jeigu, panaudodama tam tikrą turtą komerciniams tikslams, NDA institucija galės garantuotai įgyvendinti šį tikslą, patirti mažiau išlaidų ir kartu išlaikyti tą patį saugumo lygmenį, ji galės tai daryti. Tokius sprendimus priims NDA institucija, ne BNFL.

(76) Jungtinė Karalystė pažymi, kad Komisija savo sprendime dėl pagalbos „British Energy“ restruktūrizavimui jau sprendė klausimą dėl BNFL nustatomos kainos BE už panaudoto kuro tvarkymą.

(77) Galiausiai Jungtinė Karalystė nesutinka su „Greenpeace“ nuomone, kad NDA institucijos valdymas būtų neskaidrus ir galėtų lemti kryžminį subsidijavimą tarp NDA institucijos ir BNFL. Jungtinė Karalystė teigia, jog būtų priešingai – NDA institucija būtų viena labiausiai visuomenę informuojančių institucijų. Jos įstatuose būtų numatytas atskaitomybės, išlaidų ir viso programos rengimo bei įgyvendinimo skaidrumo mechanizmas.

⁽⁶⁾ 2004 m. rugsėjo 22 d. Komisijos 2005/407/EB sprendimas dėl valstybės pagalbos, kurią Jungtinė Karalystė planuoja įgyvendinti bendrovei „British Energy plc“ (OL L 142, 2005 6 6, p. 26).

⁽⁷⁾ Vėliau Jungtinė Karalystė pateikė patikslintus duomenis, kurie rodo, kad, pasak Jungtinės Karalystės, daugiau kaip 100 % išipareigojimų yra padengti.

7. VERTINIMAS

(78) Tačiau dalį klausimų, susijusių su šia priemone, reglamentuoja Euratomo sutartis, todėl jie turi būti atitinkamai vertinami⁽⁸⁾. Tačiau tiek, kiek tai nėra būtina Euratomo sutarties tikslams įgyvendinti, kiek tai viršija Euratomo sutarties tikslus arba iškreipia ar gali iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje, šie klausimai vertinami pagal EB sutartį.

7.1. Euratomo sutartis

(79) NDA institucijos steigimas ir tai, kaip ji bus finansuojama, iš esmės turės poveikio atominės elektrinės įsipareigojimų valdymui ir finansavimui, taip pat ir didelės dalies atominės elektrinės infrastruktūros eksploatacijos nutraukimui bei didelio radioaktyviųjų atliekų kiekio tvarkymui. Eksploatacijos nutraukimas ir atliekų tvarkymas sudaro svarbią branduolinės pramonės ciklo dalį, keldamas riziką, kurią būtina atsakingai šalinti, bei sektoriaus patiriamų išlaidų dalį. Iš tiesų poreikis šalinti riziką, susijusią su jonizuojančiosios spinduliuotės keliama pavojaus, yra vienas pagrindinių branduolinio sektoriaus prioritetų. Komisija pažymi, kad branduolinė pramonė Jungtinėje Karalystėje egzistuoja daugiau kaip 50 metų ir eksploatacijos nutraukimo bei atliekų tvarkymo klausimų svarba didėja, nes vis didesnės infrastruktūros dalies veikimo laikas baigiasi, todėl būtina priimti sprendimus ir stengtis užtikrinti darbuotojų ir gyventojų sveikatą ir saugumą.

(80) Šiuo atžvilgiu Euratomo sutartyje sprendžiamas šis svarbus sveikatos ir saugumo klausimas ir tuo pačiu metu siekiama sudaryti „sąlygas stiprios branduolinės pramonės plėtrai, kuri užtikrins gausios energijos išteklius...“. Euratomo sutarties 2 straipsnio b dalyje numatoma, kad Bendrija, įgyvendindama savo uždavinį, nustato vienodus saugos standartus, kad būtų apsaugota darbuotojų ir visuomenės sveikata, ir garantuoja jų taikymą. Euratomo sutarties 2 straipsnio c dalyje taip pat numatyta, kad Bendrija, jei reikia, palengvina sąlygas branduolinio sektoriaus investicijoms. Šiuo pagrindu Euratomo sutartimi įsteigiama Europos atominės energijos bendrija ir sukuriama būtinos priemonės šiems tikslams pasiekti bei priskiriama atsakomybė už tai. Šiuo atžvilgiu, kaip patvirtino ir Teisingumo Teismas, branduolinė sauga priklauso Bendrijos kompetencijai, kuri turi būti susieta su apsauga nuo pavojų, kuriuos kelia jonizuojančioji spinduliuotė, nurodytą Euratomo

sutarties 3 skyriaus 30 straipsnyje dėl sveikatos ir saugumo.⁽⁹⁾ Komisija privalo garantuoti, kad šios sutarties nuostatos būtų taikomos, todėl Sutartyje nustatyta tvarka gali priimti sprendimus arba pareikšti savo nuomonę, jei mano, kad tai yra reikalinga.

(81) Komisija atsižvelgia į Jungtinės Karalystės nurodytus aspektus: kad priemone, apie kurią pranešama, bus siekiama *inter alia* užtikrinti ir veikiančių, ir pasenusių branduolinių įrenginių saugumą, užtikrinti, kad pasenusių branduolinių įrenginių eksploatacija būtų nutraukta tinkamai, laiku ir saugiai, saugoti panaudotą kurą ir radioaktyvias atliekas bei numatyti ilgalaikius panaudoto kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sprendimus.

(82) Vertindama šią informaciją ir ypač nustatydamą, ar ši priemonė yra būtina ir ar ji patenka į Euratomo sutarties taikymo sritį, Komisija pažymi, kad finansinės paramos, Vyriausybės suteiktos NDA institucijai, tikslas yra padėti įgyvendinti pirmiau minėtus sutarties tikslus. Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijos nusprendė sukurti ir finansuoti NDA instituciją, kad garantuotų, jog atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo procesas būtų vykdomas ir atliekos būtų valdomos teisingai, kad būtų tinkamai apsaugota darbuotojų ir plačiosios visuomenės sveikata ir saugumas. Todėl Komisija pripažįsta, kad Jungtinė Karalystė vykdė savo įsipareigojimus pagal Euratomo sutartį garantuoti saugų ir tinkamą atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo procesą, kuris būtų vykdomas teisingai ir atsakingai – taip, kad atitiktų Euratomo sutarties tikslus.

(83) Priemonė, apie kurią buvo pranešta, padeda toliau įgyvendinti Euratomo sutarties tikslus ir garantuoja, kad valstybės intervencija nebus naudojama kitiems tikslams – tik pasenusios atominės elektrinės infrastruktūros eksploatacijai nutraukti ir saugiai tvarkyti radioaktyvias atliekas, vykdant atominės elektrinės įsipareigojimus. Didžiausių ir mažiausių ribų sistema leis garantuoti, kad šiems tikslams pasiekti būtų turima pakankamai lėšų, tuo pačiu metu ribojant intervenciją iki mažiausio lygio, reikalingo tikslams pasiekti.

(84) Komisija daro išvadą, kad Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijų siūlomos priemonės yra tinkamos tikslams siekti ir visiškai atitinka Euratomo sutarties tikslus.

⁽⁸⁾ EB sutarties 305 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad „šios Sutarties nuostatos nepažeidžia Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties nuostatų“.

⁽⁹⁾ 2002 m. gruodžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-29/99.

7.2. Pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį – principo „moka teršėjas“ taikymas.

- (85) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės pagalba yra apibrėžiama kaip valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras bendroves arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti ir daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (86) Norėdama išanalizuoti, ar priemonė sudaro valstybės pagalbą BNFL ir (arba) NDA institucijai, Komisija pirmiausia įvertino, ar ji suteikė šioms bendrovėms pranašumo.
- (87) Pranašumas šiuo atveju turi būti suprantamas kaip atvejis, kai valstybė apmoka išlaidas, kurias abi bendrovės paprastai turėtų padengti pačios. Todėl tam, kad būtų galima analizuoti, ar valstybė apmoka dalį įprastų išlaidų, kurias turi padengti bendrovė, pirmiausia būtina nustatyti šių išlaidų kriterijų.
- (88) Pagal EB sutarties 147 straipsnį Bendrijos aplinkos politika turi būti grindžiama principu, pagal kurį „moka teršėjas“.
- (89) Pagal EB sutarties 6 straipsnį aplinkos apsaugos reikalavimai turi būti integruoti į Bendrijos politikos kūrimo ir įgyvendinimo procesą.
- (90) Praktikoje Komisija paprastai traktuoja, kad principo „moka teršėjas“ įgyvendinimas teikiant valstybės pagalbą reikalauja, kad teršimo išlaidos būtų įtrauktos į teršėjo vidaus išlaidas⁽¹⁰⁾. Tai reiškia, kad tokios išlaidos turėtų būti tiksliai įvertintos kaip išlaidos, kurias paprastai apmoka teršėjas, o tai, savo ruožtu, reiškia, kad tokie atvejai, kai jas apmoka valstybė, turėtų būti vertinami kaip valstybės suteiktas pranašumas.
- (91) Šiuo atveju valstybė įsipareigo skirti finansavimą visais atvejais, kai NDA institucija negalės padengti išlaidų, susijusių su atominių elektrinių įsipareigojimais, susijusiais su turtu, kuris bus perduotas NDA institucijai. Kadangi šie įsipareigojimai yra susiję su teritorijų, užterštų radioaktyviosiomis medžiagomis, išvalymu, Komisija mano, kad tai yra teršimo išlaidos, kurias, kaip jau buvo paaiškinta, paprastai turėtų apmokėti teršėjas, būtent tos teritorijos operatorius. Kadangi valstybė apmokės dalį šių išlaidų, tokie mokėjimai turėtų būti vertinami kaip teršėjams suteikiamas pranašumas.
- (92) Šiuo atžvilgiu Komisija nesutinka su Jungtinės Karalystės argumentu, kad priemonė įgyvendina principą „moka teršėjas“, kadangi, kaip rodo Jungtinės Karalystės pateikti skaičiai, daugiau kaip 88 % šių išlaidų apmokės operatoriai. Komisija mano, kad šie vertinimai rodo, jog apie 12 % teršimo išlaidų teršėjai neapmokės, o tai reiškia, kad priemonė neviseškai įgyvendina principą „moka teršėjas“.
- (93) Nors, kaip jau buvo paaiškinta, šiuo atveju yra palyginti nesunku nustatyti, ar dėl šios priemonės teršėjams apskritai suteikiamas pranašumas, nes jie apmoka ne visas išlaidas, susijusias su savo sukeliama tarša, sunkiau nustatyti, kokią taršos dalį priskirti kiekvienam operatoriui, taip pat ir tikslų išlaidų, kurių kiekvienas iš jų neturi apmokėti, apimtį.
- (94) Iš tiesų, šiuo atveju didžiąją dalį taršos išlaidų sudaro išlaidos, susijusios su atominių elektrinių, kurias jų eksploatavimo laikotarpiu valdė keletas operatorių, eksploatacijos nutraukimu. Taigi įgyvendinant principą „moka teršėjas“, būtina gebėti nuspręsti, kokią išlaidų dalį priskirti kiekvienam iš paskesnių operatorių.
- (95) Eksploatacijos nutraukimo išlaidos susidaro vienu metu, pačioje elektrinių eksploatavimo pradžioje. Vėliau šios išlaidos menkai didėja, palyginti su elektrinės eksploatavimo pradžioje susidariusiomis išlaidomis.
- (96) Todėl norint tiesiogiai įtvirtinti išlaidų įtraukimo į vidaus išlaidas principą, įgyvendinant principą „moka teršėjas“, reikia, kad visos elektrinės eksploatacijos nutraukimo išlaidos būtų įtrauktos į pirmųjų energijos vienetų, kurias pardavė elektrinė, kainą.
- (97) Akivaizdu, kad toks principo „moka teršėjas“ interpretavimas būtų visiškai priešingas elektros gamybos veiklai ir būtų taip sunkiai įgyvendinamas, kad šio tikslo nebūtų galima pasiekti. Todėl visuotinai pripažįstama, kad norint praktikoje taikyti principą „moka teršėjas“, būtina rasti priemonių, kaip paskirstyti taršos išlaidas (tiksliau tariant, teisinę pareigą jas padengti) bent jau numatomam elektrinės eksploatavimo laikotarpiui.
- (98) Tai, kaip šios taršos išlaidos paskirstomos, yra ypač svarbu taikant valstybės pagalbos taisykles, kai valstybė įsikiša, kad apmokėtų elektrinių, kurias valdė keli savininkai, eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Iš tiesų, tokiu atveju taršos išlaidų paskirstymas tarp paskesnių savininkų taip pat yra susijęs su galimo valstybės suteikiamo pranašumo dalies priskyrimu kiekvienam iš jų.

⁽¹⁰⁾ Žr. Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai (OL C 37, 2001 2 3, p. 3). Tokiam požiūriui pritarė ir Teisingumo Teismas savo 2003 m. lapkričio 20 d. sprendime, priimame byloje C-126/01.

- (99) Suderintos sistemos, kaip paskirstyti eksploatacijos nutraukimo išlaidas tarp paskesnių atominės elektrinės savininkų, Bendrijoje nėra. Valstybės narės turi skirtingas sistemas, pagal kurias įgyvendinama teisinė pareiga vykdyti atominį elektrinių išpareigojimus, pagal šias sistemas išlaidos tarp paskesnių elektrinės savininkų paskirstomos įvairiais galimais būdais ⁽¹¹⁾.
- (100) Nepaisant to, kad nėra suderintos sistemos, Komisija mano, kad galima išskirti dvi bendras sistemas.
- (101) Pagal pirmąją sistemą eksploatacijos nutraukimo išpareigojimai prilyginami investicijų išlaidoms. Tokiu atveju išpareigojimas padengti šias išlaidas atsiranda tada, kai elektrinė pradeda eksploatuoti ir nuo to laiko išlaidos tampa neišvengiamos. Apskaitoje išpareigojimai yra lygūs skolai hipotetiniam eksploatacijos nutraukimo operatoriui. Kaip ir visos skolos, taip ir ši gali būti grąžinta dalimis, ją gali įvairios šalys nupirkti ir parduoti. Tačiau bet kokių atveju ji egzistuoja nuo pat veiklos pradžios.
- (102) Pagal antrąją sistemą eksploatacijos nutraukimo išpareigojimai prilyginami veiklos išlaidoms. Tokiu atveju teisinis išpareigojimas padengti šias išlaidas atsiranda periodiškai, paprastai kasmet, kaip elektrinės eksploatavimo dalis. Todėl išlaidos ateityje yra neišvengiamos. Apskaitoje išpareigojimai yra lygūs metiniam mokesčiui, mokamam hipotetiniam eksploatacijos nutraukimo operatoriui. Teisinė atsakomybė už šį mokesčio ekvivalentą egzistuoja ne nuo pačios eksploatavimo pradžios, bet tęsiasi visą elektrinės eksploatavimo laikotarpį.
- (103) Pirmiau minėtos dvi sistemos paprastai daugeliu atveju gali turėti tą patį poveikį, ypač ekonomiškai efektyvioms elektrinėms ⁽¹²⁾. Tokiu atveju operatoriai, kurie naudoja pirmąją sistemą, dažniausiai atidėtų lėšas, kad įvykdytų savo išpareigojimus taip, tarsi jie turėtų įvykdyti metinį mokėjimą.
- (104) Tačiau, kai ekonomiškai neveiksminga elektrinė yra vieno savininko perduodama kitam, o valstybė pažada apmokėti eksploatacijos nutraukimo išlaidas, kurioms padengti nepakanka lėšų, valstybės pagalbos analizė pagal šias sistemas atliekama dvejopai ir labai skirtingai.
- (105) Pagal pirmąją sistemą pirmasis savininkas negali išvengti išpareigojimo finansuoti visas eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Jeigu jis negali rinkos sąlygomis parduoti dalies šio išpareigojimo naujam savininkui, jis lieka atsakingas už tą

išpareigojimų dalį, o naujasis savininkas netampa už tai atsakingas, nepriklausomai nuo tos dalies dydžio, nustatyto atsižvelgiant į faktinį laikotarpį, kurį pirmasis savininkas valdė elektrinę. Todėl gali susidaryti tokia padėtis, kai pirmajam savininkui tenkanti našta yra neproporcingai didelė, palyginti su laikotarpiu, kurį jis valdė elektrinę, ir atvirkščiai – naujajam savininkui tenka neproporcingai maža našta. Ekonominė elektrinės padėtis yra veiksnys, kuris lemia išpareigojimų paskirstymą. Kraštutiniu atveju, kai elektrinė veikia taip neveiksmingai, kad ji nebepadengia savo veiklos išlaidų, pirmasis savininkas bus atsakingas už visas eksploatacijos nutraukimo išlaidas, o naujasis savininkas nebus atsakingas už jokią šių išlaidų dalį. Valstybės intervencija tokiu atveju turėtų būti suprantama kaip pranašumo suteikimas tik pirmajam savininkui.

- (106) Pagal antrąją sistemą naujasis operatorius bet kokių atveju turėtų sumokėti sumas, kurios jam bus nustatytos, vykdant periodinius išpareigojimus. Kita vertus, pirmasis operatorius šių išpareigojimų gali išvengti, nes teisinė pareiga juos apmokėti galioja tik faktiškai valdant elektrinę. Todėl pirmasis operatorius negali atsakyti už būsimus naujojo operatoriaus išpareigojimus pagal rinkos sandorį, nebent jam būtų už tai tinkamai atlyginta. Todėl pagal šią sistemą operatoriai visuomet išlieka atsakingi už savo eksploatacijos nutraukimo išlaidų dalį, nesvarbu, kokia yra elektrinės ekonominė padėtis.
- (107) Jungtinė Karalystė atominį elektrinių išpareigojimąms nustatyti netaiko nė vienos iš aptartų sistemų, kad įgyvendintų principą „moka teršėjas“, nurodytą 101 ir 102 konstatuojamosiose dalyse, nes, kaip jau buvo minėta, principą „moka teršėjas“ ji įgyvendina nevisiškai. Nepaisant to, šiai priemonei įvertinti būtina taikyti vieną tinkamą kriterijų, kitaip bus neįmanoma įvertinti, kokia apimtimi principas „moka teršėjas“ nebuvo įgyvendintas.
- (108) Šiame teisinės analizės etape Komisija negali nuspręsti, ar Bendrijos teisė leidžia taikyti vieną iš pirmiau aptartų dviejų metodų, analizuojant principo „moka teršėjas“ poveikį pagal valstybės pagalbos teisės normas. Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju sprendimo priimti nėra būtina, kadangi, kaip bus parodyta toliau, pagal abu metodus prieinama prie tos pačios išvados dėl BNFL ir NDA institucijos, tai yra, kad priemonė nesudaro valstybės pagalbos BNFL ir sudaro valstybės pagalbą NDA institucijai, kuri gali būti įvertinta kaip suderinama su bendrąja rinka.

⁽¹¹⁾ Tačiau reikia pažymėti, kad daugelyje valstybių narių, kuriose egzistuoja branduolinė pramonė, paskesnių elektrinių savininkų klausimas yra teorinis, nes visos elektrinės visada priklausė vienam operatoriui.

⁽¹²⁾ Šiuo atveju ekonomiškai veiksminga elektrinė yra ta, kuri gauna pakankamai pajamų, kad padengtų visas savo išlaidas, taip pat ir eksploatacijos nutraukimo išlaidas.

7.3. **EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis – pagalbos BNFL nebuvimas**

- (109) Komisija išanalizavo, ar priemonė sudaro paramą BNFL pagal kiekvieną iš pirmiau 101 ir 102 konstatuojamose dalyje aptartų sistemų. Kaip jau buvo paaiškinta, abiejų analizių tikslas – patvirtinti, laikantis principo „moka teršėjas“, kad BNFL padengė jam priskiriamą atominų elektrinių išpareigojimų dalį tik iš savo lėšų, būtent nesinaudodamas valstybės pagalba.
- (110) Atlikdama šias dvi analizes, Komisija atsižvelgė į aptariamų išteklių nuosavybės istoriją, taip pat į valstybės intervencijos jų naudai istoriją – šie duomenys apibendrinami toliau.
- (111) *Magnox* technologiją turinčios elektrinės iš pradžių priklausė dviem valstybinėms bendrovėms ir buvo jų valdomos; šioms bendrovėms taip pat priklausė ir kitos, ne *Magnox* technologiją naudojančios elektrinės Jungtinėje Karalystėje. Tuomet Didžiosios Britanijos branduolinis sektorius buvo keliais etapais restruktūrizuotas.
- (112) Pirmajame etape *Magnox* technologiją turinčios elektrinės buvo atskirtos nuo ne *Magnox* technologiją naudojančių elektrinių. Pirmosios buvo sujungtos į vieną valstybinę bendrovę ir pavadintos „*Magnox Electric*“. Susidarė skola, lygi apskaitinei perduotų elektrinių vertei. Šias lėšas bendrovei „*Magnox Electric*“ buvo skolingos bendrovės, kurioms dabar priklausė tik ne *Magnox* technologiją naudojančios elektrinės (toliau – „ne *Magnox* operatoriai“). Vėliau skola buvo skirta tam, kad visiškai padengtų *Magnox* technologiją turinčių atominų elektrinių išpareigojimus.
- (113) Antrajame etape Jungtinė Karalystė nupirko „*Magnox Electric*“ skolą ir išpareigojo sumokėti trūkstamų lėšų, reikalingų branduoliniams išpareigojimams padengti, sumą, lygią skolai ir indeksuojamą pagal tas pačias normas. Pažymėtina, kad šis žingsnis nepakeitė „*Magnox Electric*“ padėties, nes ji turėjo teisę gauti šias lėšas pagal pirmąjį etapą. Kita vertus, šiuo žingsniu valstybė palengvino ne *Magnox* operatorių skolos našą.
- (114) Trečiajame etape BNFL nupirko „*Magnox Electric*“ iš Vyriausybės už simbolinę vieno svaro sterlingų kainą. Tuo metu pirmiau minėtas Vyriausybės išpareigojimas pakeistas nauju išpareigojimu ir užfiksuotas naujai parengtoje elektrinių sąmatoje neigiama grynąja apskaitine verte: 33,7 mlrd. GBP. Svarbu tai, kad priešingai Komisijos nuomonei, kurios ji laikėsi inicijuodama procedūrą, ši bendrovė neturi jokio ryšio su patvirtinimo pranešimu, kurį Komisija patvirtino Valstybės pagalbos byloje Nr. 34/90 ⁽¹³⁾.
- (115) Ši priemonė – tai ketvirtasis ir paskutinis restruktūrizavimo etapas. BNFL perduoda elektrines NDA institucijai kartu su visu jų finansiniu turtu, įskaitant minėtą bendrovę (toliau – „*Magnox Undertaking*“).
- (116) *Calder Hall* ir *Chapelcross Magnox* technologiją turinčios elektrinės yra išimtis iš pirmiau aptarto proceso. Už juos BNFL yra atsakinga nuo 1971 m., kai BNFL buvo įsteigta ir šios stotys buvo jai perduotos. Tada BNFL taip pat perėmė nuosavybės teisę į *Springfields* bendrovę ir atsakomybę už šią bendrovę.
- (117) Kitas NDA institucijai perduodamas turtas, ypač THORP ir SMP, priklausė BNFL nuo pačios jos veiklos pradžios iki perdavimo NDA institucijai.

7.3.1. *Analizė pagal pirmąją sistemą (eksploatacijos nutraukimo išlaidos kaip investicijų išlaidos)*

- (118) Kaip jau buvo paaiškinta 105 konstatuojamojoje dalyje, pagal šią analizę, jei pasikeičia įrenginių savininkas, pirkėjas negali būti atsakingas už atominų elektrinių išpareigojimų dalį, viršijančią tą dalį, kurią jis yra pasirengęs pirkti iš pardavėjo. Tai reiškia, kad pagal šią sistemą, kai turto apskaitinė vertė yra neigiama ir ją sudaro atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo išpareigojimai, ši našta tenka pardavėjui, o jei pirkėjas sutinka priimti atsakomybę už šiuos išpareigojimus, jis turi teisę gauti atlyginimą už šiuos išpareigojimus neigiama kaina.
- (119) Pagal šią sistemą, kai BNFL įsigijo elektrines iš „*Magnox Electric*“, BNFL turėjo teisę įsigyti „*Magnox Undertaking*“ už neigiamą kainą, lygią neigiamai apskaitinei vertei. Todėl „*Magnox Undertaking*“ negalima vertinti kaip pranašumą, suteiktą BNFL, ją galima teisėtai įtraukti į bendrovės balansą, kaip jai priklausančią turtą. Taigi jis gali būti vertinamas kaip BNFL įnašas atominų elektrinių išpareigojimams, už kurio ji prisiėmė visišką atsakomybę, padengti.
- (120) Ta pati logika turi būti taikoma turto perdavimui iš BNFL NDA institucijai: kadangi NDA institucija perima visus išpareigojimus pagal šią sistemą, BNFL tuo pačiu metu turėtų suteikti NDA institucijai teigiamos vertės turto už tokią sumą, kuri yra lygi perduodamiems išpareigojimams. Jeigu ji to nepadarytų, šis skirtumas reikštų pagalbą BNFL.

⁽¹³⁾ Komisijos sprendimas byloje dėl valstybės pagalbos Nr. 34/90. Raštas Nr. SG(90)D/2049.

- (121) Šioje lentelėje, kurią pateikė Jungtinė Karalystė, nurodomi atnaujinti duomenys apie BNFL NDA institucijai perduodamus turtą ir išpareigojimus iki procedūros inicijavimo. Reikėtų pažymėti, kad, kaip jau buvo paaiškinta anksčiau, visa „Magnox Undertaking“ vertė gali būti laikoma BNFL įnašu, nes tuo metu, kai pirkto elektrines, BNFL turėjo teisę pati šią vertę gauti kaip atlygį.

3 lentelė.

2005 m. turto ir išpareigojimų, kuriuos BNFL turi perduoti NDA institucijai, sąmata, atspindinti BNFL įnašą savo atominių elektrinių išpareigojimams padengti. 2005 m. kovo mėn. kainomis, pritaikius 5,4 % nominalią diskonto normą, mlrd. GBP.

Ekonominiai branduoliniai išpareigojimai iš viso	-15,1
Sellafield pinigų srautai iš (THORP ir SMP) veiklos	2,6
Springfields būsimi pinigų srautai	0,2
Magnox būsimi pinigų srautai	0,2
Magnox Undertaking	8,3
Atominių elektrinių išpareigojimų investicinis portfelis	4,0
Kiti pirmiau nepaminėti vartotojų įnašai	0,3
Pinigai ir likvidus turtas	0,7
Iš viso	1,1

- (122) Ši lentelė sudaryta remiantis BNFL atskaitomybe. Ši atskaitomybė buvo patikrinta auditoriaus. Neminit „Magnox Undertaking“ vertės padidėjimo dėl jos indeksavimo, pagrindinis pasikeitimas, palyginti su duomenimis, nurodytais procedūros inicijavimo dokumente, yra tas, kad BNFL perduos NDA institucijai daugiau finansinio turto.

- (123) Komisija žino, kad būsimų Sellafield bendrovių pajamų sąmata gali būti prieštaringa. „Greenpeace“ kartu su nurodyta informacija pateikė pranešimą, kuriame abejojama investicijų į šį turtą, ypač į SMP, tinkamumu.

- (124) Tačiau Komisija pažymi, kad THORP būsimi pinigų srautai yra pagrįsti vien tik sutartimis, kurios jau pasirašytos ir kurios bus vykdomos likusį gamyklos veiklos laikotarpį. Todėl nėra tikėtina, kad THORP būsimų pinigų srautų sąmatos yra labai klaidingos. Iš tiesų yra įmanoma tai, kad, kaip teigia „Greenpeace“, perdirbimas nebus geriausias branduolinių atliekų tvarkymo sprendimas aplinkosaugos atžvilgiu. Tačiau, Komisijos nuomone, šio sprendimo

priėmimo prerogatyva priklauso tik suinteresuotajai šaliai ir jis nėra svarbus Bendrijos valstybės pagalbos politikai.

- (125) SMP gamyklos padėtis yra kitokia, nes SMP gamykla vis dar turi sudaryti sutartis dėl didesnės savo veiklos dalies. Komisija palygino Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijų pateiktus vertės duomenis su duomenimis, gautais įvertinus BNFL ekonominę būklę Sellafield MOX gamykloje⁽¹⁴⁾. Komisija pastebėjo, kad Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijų naudojamas skaičius patenka į vidurkio intervalą pagal galimus scenarijus, nustatytus remiantis šiam vertinimui atlikti pakviestų nepriklausomų vertintojų atlikta analize⁽¹⁵⁾.

- (126) Komisija atkreipia dėmesį į „Greenpeace“ pastabą, kad pirmiau minėtas BNFL ekonominės padėties Sellafield MOX gamykloje vertinimas atliktas tada, kai dauguma investicinių išlaidų į SMP buvo padarytos. Tai reiškia, kad, priimant sprendimą dėl gamyklos valdymo pranašumų ir trūkumų ekonominio pagrįstumo, į investicines išlaidas nebuvo atsižvelgta. Komisija supranta, kad šiame kontekste teigiamas vertinimo rezultatas sudarytų klaidingą išpūdį, esą investicijos į SMP apskritai buvo pelningos, tuo tarpu iš tiesų gautas rezultatas reiškė tik tai, kad, kadangi investicijos jau buvo padarytos, gamyklą buvo logiškiau valdyti, tikintis prarasti kuo mažiau lėšų. Tačiau Komisija pažymi, kad šis atskyrimas turi įtakos tik vertinimo laiko pasirinkimo teisėtumui, o ne įvertintų būsimų pinigų srautų sąmatų teisėtumui.

- (127) Magnox technologiją turinčių elektrinių būsimų pinigų srautų sąmatose atsižvelgiama į naujausias elektros kainas Didžiojoje Britanijoje. Elektros kainos Didžiojoje Britanijoje buvo ypač didelės 2005 m. pabaigoje. Neaišku, ar tokio lygio jos išliks ilgesnį laikotarpį. Tačiau tikėtina, kad kai

⁽¹⁴⁾ Visi pranešimai, gauti vykstant viešosioms konsultacijoms, pateikti <http://www.defra.gov.uk/environment/consult/mox/>.

⁽¹⁵⁾ Dėl skirtumų tarp diskonto normų, kurias naudojo konsultantai ir kurias naudojo Komisija, Komisija galėjo palyginti tik tam tikrų dydžių tendencijas, bet ne tikslus skaičius.

kurios priemonės, kurios paprastai lemia dideles elektros kainas, ypač dujų kainų augimas ir emisijos prekybos poveikis, išliks ir gali net ir stiprėti emisijos prekybos poveikio atveju. Be to, šiai pinigų srauto sąmatai parengti naudoti skaičiai, nors juose ir atsižvelgiama į didėjimo tendencijas, yra vis dėlto labai atsargūs, palyginti su dabartinėmis kainomis ⁽¹⁶⁾. Todėl Komisija yra tos nuomonės, kad ši sąmata bus priimtina dar kelerius metus, kuriais *Magnox* technologiją turinčios elektrinės tęs savo veiklą.

(128) NDA institucija apskaičiuoja ir skelbia savo naujas visų branduolinių įsipareigojimų sąmatas. Šios sąmatos yra didesnės nei naudojamos BNFL atskaitomybėje. Jose nėra atskiriami ekonominiai ir neekonominiai įsipareigojimai, nes toks atskyrimas, kuris yra svarbus valstybės pagalbai kontroliuoti, nėra svarbus NDA institucijos veiklai. Tačiau, pasak Jungtinės Karalystės, suskaidžius paskutines NDA institucijos sąmatas ⁽¹⁷⁾ ir bendrus įsipareigojimus padalijus į ekonominius ir neekonominius pagal tokią proporciją, kuri yra naudojama pirmiau pateiktiems apskaičiavimams atlikti, paaiškės, kad įvertinti bendri ekonominiai branduoliniai įsipareigojimai 2005 m. kovo mėn. kainomis sudarė 18,2 mlrd. GBP (palyginti BNFL atskaitomybėje 15,1 mlrd. GBP). Bendras BNFL įnašas pagal tą patį apskaičiavimą, kaip ir 3 lentelėje, būtų neigiamas ir sudarytų –1,9 mlrd. GBP (o ne teigiamas 1,1 mlrd. GBP ⁽¹⁸⁾).

(129) Komisija pripažįsta, kad atominių elektrinių įsipareigojimus įvertinti sunku, nes jie yra susiję su veikla, kuri vyksta po ilgo laiko ateityje ir apie kurią mes turime dar labai mažai informacijos. Tai ypač pasakytina apie labai specifinių elektrinių, tokių kaip perduodamų NDA institucijai, veiklos nutraukimą. Atsižvelgdama į tokį neužtikrintumą, Komisija mano, kad 3,1 mlrd. GBP paklaida dėl neužtikrintumo yra priimtina, kai kalbama apie 15–18 mlrd. GBP.

(130) Suprantama, kad BNFL įsipareigojimų sąmata yra mažesnė nei NDA institucijos. Iš tiesų BNFL yra suinteresuota, kad jos balanse įsipareigojimai būtų mažesni. Kita vertus, NDA yra suinteresuota elgtis konservatyviai, kad gautų pakankamai finansavimo savo veiklai, ypač biudžeto suvaržymo laikotarpiu. Tai, kad NDA institucija kasmet privalo pasiekti 2 % prieaugį, skatina teikti dabartines gana konservatyvias pirmąsias sąmatas.

(131) Jungtinės Karalystės Vyriausybė nurodo, jog panaši, tik jau turtingesnė JAV patirtis rodo egzistuojančią tendenciją, kad eksploatacijos nutraukimo išlaidos po pirmojo padidėjimo pamažu mažėja, įgijus daugiau patirties ir patobulinus technologijas.

⁽¹⁶⁾ Šios elektros kainų prognozės svyruoja nuo 28 GBP/MWh iki 31 GBP/MWh. Pavyzdžiui, 2006 m. balandžio mėn. bazinės apkrovos kainos sudarė 54,48 GBP/MWh, o metinės 2007 m. bazinės apkrovos kainos (apskaičiuojamos kaip vasaros ir žiemos kainų vidurkis) yra 53,75 GBP/MWh. (Šaltinis: Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijų cituojama *Platts European Power Daily*, 2006 m. vasario 8 d.).

⁽¹⁷⁾ Ši sąmata nurodoma kaip 2-a bazinė veiklos ciklo sąmata.

⁽¹⁸⁾ Dėl apvalinimo sumos gali nesutapti.

(132) Per pastaruosius dešimt metų Jungtinės Karalystės Vyriausybė pradėjo taikyti sutartis dėl atominių elektrinių teritorijos išvalymo, grindžiamas veiklos rezultatais. Tokio išvalymo principo dabar ketina laikytis NDA institucija. JAV patirtis, įgyta per pastaruosius penkerius metus, rodo, kad įmanoma užkirsti kelią įsipareigojimų augimui ir atvirkščiai – sumažinti įsipareigojimus, spartinant darbą ir mažinant išlaidas. Pavyzdžiui, JAV išdo finansinėje 2003 m. ataskaitoje pažymima, kad Energetikos departamentas 2003 m. fiskaliniiais metais sumažino savo aplinkosaugos įsipareigojimus 26,3 mlrd. JAV dolerių arba 12,5 %; tai jau antri metai, kai Energetikos departamento aplinkosaugos įsipareigojimai mažėja. Sumažėjimą 2003 m. pirmiausia lėmė valymo programos restruktūrizavimas, pagrindinis dėmesys buvo skiriamas pagrindinei jo misijai ir valymo darbų spartinimui ⁽¹⁹⁾. Naujesnėje Jungtinių Valstijų Vyriausybės atsiskaitymo tarnybos (GAO) ataskaitoje aptariamas Energetikos departamento išlaidų mažinimo tikslas atominių elektrinių teritorijų valymo srityje. GAO ataskaitoje nurodoma, kad 2005 m. kovo mėn. Energetikos departamentas laikėsi daugumos iš vertinamų 16 teritorijų valymo veiklos sričių grafiko ar jį net viršijo ir atsiliko nuo trijų sudėtingų ir brangių veiklos sričių grafiko. GAO ataskaitoje nurodoma, jog Energetikos departamentas vis dar tikisi sumažinti išlaidas iki mažesnio nei pradinis 50 mlrd. JAV dolerių lygio ⁽²⁰⁾.

(133) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija tikisi, jog yra pagrindo manyti, kad iš dviejų lyginamų sąmatų realistiškesnė bus BNFL sąmata.

(134) Todėl Komisija daro išvadą, kad priemonė nesudaro jokios pagalbos BNFL pagal šią sistemą.

7.3.2. Analizė pagal antrąją sistemą (taršos išlaidos kaip veiklos išlaidos).

(135) Norint apskaičiuoti BNFL įnašą pagal šią sistemą, pirmiausia atominių elektrinių įsipareigojimai tinkamai paskirstomi paskesniems turto savininkams, atsižvelgiant į kainas, kurias hipotetinis eksploatacijos nutraukimo operatorius turės nustatyti kiekvienam iš jų. Tikėtina, kad tokio mokesčio pobūdis bus glaudžiai susijęs su pajamomis iš turto.

(136) *Magnox* technologiją turinčių elektrinių atveju, Komisijos nuomone, tinkamiausias būdas tai padaryti yra paskirstyti įsipareigojimus proporcingai pagal laiką, nes šių elektrinių darbo rezultatai ilgą laikotarpį išlieka stabilūs.

⁽¹⁹⁾ Žr. 2003 m. Jungtinių Valstijų Vyriausybės ataskaitą, p. 11: <http://fms.treas.gov/fr/03frusg.html>.

⁽²⁰⁾ GAO 2005 m. liepos mėn. ataskaita „Branduolinės atliekos“ Atstovų rūmų Asignavimų komiteto Energetikos ir vandens ūkio plėtros pakomitečio pirmininkui ir aukšto rango mažumos partijos atstovui.

- (137) *Springfields* atveju atskirai paskirstomi išsipareigojimai, susiję su *Magnox* panaudoto kuro perdirbimu, išsipareigojimai, susiję su *AGR* panaudoto kuro perdirbimu, ir kiti išsipareigojimai. *Magnox* išsipareigojimai paskirstomi pagal tą patį principą, kaip ir *Magnox* technologiją turinčių elektrinių atveju, nes branduolinių atliekų susidarymas yra tiesiogiai susijęs su elektrinės elektros gamybos apimtimi. *AGR* išsipareigojimai yra priskiriami BNFL pagal jo susitarimą su BE, pagal kurį BE prisiima atsakomybę už šiuos išsipareigojimus iki 1995 m. Toks pat metodas yra naudojamas ir *Sellafield* bendrovių išsipareigojimams, susijusiems su *Magnox* ⁽²¹⁾.
- (138) Kiti *Springfields* bendrovių išsipareigojimai (nesusiję su *Magnox* ir *AGR*) paskirstomi proporcingai pagal laiką. Tas pats laiko proporcijos metodas yra taikomas ir *Drigg* saugyklai bei *Capehurst* elektrinei.
- (139) *Sellafield* esančios THORP gamyklos ir SMP gamyklos padėtis yra kitokia. Jas sukūrė BNFL, bet toliau jas valdys NDA institucija. SMP gamyklą išimtinai arba beveik išimtinai valdys NDA institucija. Todėl išsipareigojimus paskirsčius pagal laiko proporciją, didelė šių išsipareigojimų dalis būtų priskirta NDA institucijai.
- (140) Tačiau kitaip nei elektrinės ar kuro tiekimo bendrovės, šios bendrovės neturėjo turėti stabilų verslo planų. Jos yra bendrai komerciškai valdomos taip, kad gautų pajamų nuo pat savo veiklos pradžios. Pirmosios sutartys, pasirašytos tuo tikslu, yra vadinamos „bazinės apkrovos“ sutartimis. Veiklos tikslas – padengti, jei įmanoma, visas eksploatacijos nutraukimo išlaidas iš pagal šias sutartis uždirbamų pajamų. Paprastai tai yra būdinga THORP gamyklai ir SMP gamyklai. Komisija mano, kad tokiais atvejais net ir pagal taikomą sistemą, pagrįsta visus išsipareigojimus priskirti pirmajam savininkui, nes tikėtina, jog sąžiningas reguliuotojas nustatytų tokius įnašus, kad apmokėtų eksploatacijos nutraukimo išlaidas taip, kad didžioji jų dalis arba net jos visos būtų padengtos iš savininko pasirašytų bazinės apkrovos sutarčių.
- (141) Komisija pažymi, jog „Greenpeace“ pastabose nurodoma tai, kad THORP ir SMP verslo perspektyvos iš tikrųjų nėra tokios geros kaip atrodė iš pradžių. Tačiau Komisija tiki, kad dėl to nereikėtų keisti paskirstymo metodo, nes, net jei bendros elektrinių veiklos apimtis sumažės, bendras jų pajamų uždirbimo principas (tai yra dauguma pajamų gaunamos iš pradžių) išliks tas pats.
- (142) Taigi, Komisija visus THORP ir SMP branduolinius išsipareigojimus priskyrė BNFL.
- (143) Antrasis skaičiavimo etapas – BNFL įnašo šiems išsipareigojimams padengti apskaičiavimas.
- (144) Apskaičiuojant šį įnašą, pirmiausia būtina atsižvelgti į išsipareigojimus, kuriuos BNFL jau įvykdė. Iš tiesų kai kurios elektrinės, tarp jų – kai kurios *Magnox* technologiją turinčios elektrinės, jau nutraukė savo veiklą, jų eksploatacijos nutraukimas jau prasidėjo. Šiems išsipareigojimams įvykdyti BNFL jau išleido 5,1 mlrd. GBP. Tai darydama BNFL netikrino, ar išsipareigojimai, kuriuos ji vykdė, buvo jai priskirtini pagal taikomą sistemą. Tačiau į apskaičiavimą galima įtraukti visą šį įnašą, nes įvykdyti išsipareigojimai arba buvo priskirtini BNFL ir gali būti tiesiogiai traukiami į apskaičiavimus, arba nebuvo priskirtini BNFL ir tokiu atveju BNFL įvykdė didesnę dalį išsipareigojimų nei privalėjo ir įgijo teisę į kompensaciją.
- (145) Antra, apskaičiuojant įnašą, taip pat būtina atsižvelgti į finansinį turtą, kurį BNFL perduos NDA institucijai. Iš šio turto, kuris bus perduotas NDA institucijai, būtina atimti sumą, kurią BNFL gavo pirkdama *Magnox* technologiją turinčias elektrines, nes BNFL įnašą sudaro tik turto vertės padidėjimas.
- (146) Pagaliau būsimi SMP gamyklos ir THORP gamyklos pinigų srautai, kuriuos gaus NDA institucija, o ne BNFL, taip pat turėtų būti įskaičiuojami kaip BNFL įnašas, kad būtų nuosekliai laikomasi pirmiau minėto sprendimo visus šių bendrovių išsipareigojimus priskirti BNFL.
- (147) Toliau pateiktoje lentelėje apibendrinami apskaičiavimo pagal taikomą sistemą rezultatai:

4 lentelė.

BNFL įnašo jai priskirtiems išsipareigojimams padengti sąmata. 2005 m. kainomis, taikoma 5,4 % nominali diskonto norma, mlrd. GBP.

Su THORP gamykla ir SMP gamykla nesusiję išsipareigojimai, priskirti BNFL	a		-8,0
THORP gamyklos ir SMP gamyklos išsipareigojimai, priskirti BNFL	b		-1,4
NNFL finansuoti iš viso	c	a+b	-9,4
NDA institucijai skirtinos lėšos			
„Magnox Undertaking“	d		8,3
NLIP	e		4,0
THORP gamyklos ir SMP gamyklos būsimi pinigų srautai	f		2,6
Kitas turtas ^y	g		0,7
Lėšos iš viso	h	d+e+f+g	15,6
Lėšos, suteikiamos BNFL pagal <i>Magnox</i> sandorį			
„Magnox Undertaking“	i		-5,3
Kitos lėšos	j		-4,0
Atimamos lėšos, suteiktos BNFL	k	I+j	-9,4

⁽²¹⁾ Išskyrus THORP ir SMP, kurios yra vertinamos kitaip.

Grynosios lėšos	l	h-k	6,2
BNFL vykdomi išpareigojimai	m		5,1
Lėšos, skirtos išpareigojimams padengti	n	l+m	11,4
BNFL administravimo rezultatas	o	n-c	2,0

(148) Šią lentelę pateikė Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijos. Ji pagrįsta BNFL atskaitomybės duomenimis, kaip ir 3 lentelė.

(149) 128 ir 133 konstatuojamose dalyse pateikti argumentai taikomi ir šiuo atveju.

(150) Todėl Komisija daro išvadą, kad priemonė nesudaro jokios pagalbos BNFL pagal šią sistemą.

7.4. Pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį – pagalbos NDA institucijai egzistavimas

(151) Pirmiau aptarti dvejopi apskaičiavimai taip pat galėtų būti taikomi, norint nustatyti, ar ir kiek priemonė suteikia paramos NDA institucijai.

(152) Tačiau Komisija mano, kad šiuo atveju apskaičiavimas nėra būtinas. Iš tiesų priemonė suteikia neribotą garantiją, kad valstybė padengs NDA institucijos išlaidas, jeigu šių išlaidų nebus galima padengti iš šios institucijos pajamų, gaunamų iš komercinės veiklos arba jai perduoto finansinio turto. Neribojama nei šios garantijos apimtis, nei trukmė. Neatmetamos išlaidos, susijusios su konkurencine veikla, ypač veikla, kuri gali padidinti turimus išpareigojimus, garantijos suma neribojama.

(153) Komisijos nuomone, ši neribota garantija pati savaime yra pranašumas, kurį valstybė suteikia NDA institucijai.

(154) Kadangi ši garantija yra finansuojama iš valstybės išteklių ir yra konkrečiai skirta NDA institucijai ir kadangi NDA institucija ir toliau vykdys tam tikrą komercinę veiklą rinkose, kurioje vyksta prekyba tarp valstybių narių, Komisija daro išvadą, kad priemonė sudaro valstybės pagalbą NDA institucijai pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

(155) Komisija pažymi, jog Jungtinė Karalystė neginčija to fakto, kad priemonė sudaro valstybės pagalbą NDA institucijai.

7.5 Vertinimas, ar pagalba NDA institucijai atitinka EB sutartį

(156) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje numatytas bendras principas, kad valstybės pagalba Bendrijoje draudžiama.

(157) EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje ir 3 dalyse numatytos išimtys 87 straipsnio 1 daliai – kada valstybės pagalba bendrajai rinkai neprieštaruja.

(158) EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje numatytos išimtys šiuo atveju nėra taikomos, nes priemonė nėra socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams, ja nėra atitaisoma gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padaryta žala ir ji nėra teikiama tam tikrų Vokietijos Federacinės Respublikos regionų, patyrusių žalą dėl Vokietijos padalijimo, ūkiui.

(159) Kitos išimtys yra numatytos EB sutarties 87 straipsnio 3 dalyje. Išimtys pagal 87 straipsnio 3 dalies a, b ir d punktus šiuo atveju nėra taikomos, nes pagalba neskaitina regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominės plėtros, Europos interesams svarbių projektų vykdymo arba neatitaisto kurios nors valstybės narės ekonomikos didelių sutrikimų, nėra skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti.

(160) Todėl galėtų būti taikoma tik EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta išimtis. Pagal 87 straipsnio 3 dalies c punktą leidžiama valstybės pagalba, skirta tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(161) Pagal Komisijos praktiką 87 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatos aiškinamos taip, kad priemonė gali būti pripažinta kaip suderinama su sutartimi, jeigu jos teigiamas poveikis tam tikrų Bendrijos tikslų įgyvendinimui nusveria jos neigiamą poveikį konkurencijai vidaus rinkoje.

(162) 7.1 skyriuje pateikiamas išsamesnis paaiškinimas, ar priemonė atitinka Euratomo sutarties tikslus. Komisija pritaria NDA institucijos steigimui ir mano, kad tai yra puikus būdas atominėms elektrinių išpareigojimams, atsiradusiems gerokai seniau, kai aplinkos apsaugos politika dar neprilygo dabartiniams standartams, administruoti. Komisija mano, kad NDA institucija ryžtingai prisidės prie kuo efektyvesnio galutinio atominėms elektrinių veiklos etapo įgyvendinimo. Taip ji tikrai padės įgyvendinti Bendrijos branduolinę politiką, išdėstytą Euratomo sutartyje. Todėl teigiamas priemonės poveikis yra labai svarbus ir, Komisijos nuomone, yra akivaizdus.

(163) Jeigu NDA institucija būtų įpareigota kaip galima greičiau nutraukti bendrovių, už kurias ji bus atsakinga, komercinę veiklą, priemonė greičiausiai neturėtų didelio neigiamo poveikio konkurencijai. Tačiau Jungtinė Karalystė tokio sprendimo nepriėmė ir leido NDA institucijai tęsti bendrovių komercinę veiklą, jei ji laikysis tam tikrų sąlygų. Komisija gali tik pažymėti, jog tokiu būdu Jungtinė Karalystė paliko galimybę, kad NDA institucijos veikla gali

turėti poveikio vidaus rinkai. Todėl, norint priemonę įvertinti, būtina išanalizuoti šio poveikio apimtį.

(164) Komisija mano, kad NDA institucijos bendrovių komercinė veikla, plėtojama naudojantis valstybės pagalba, turi labai panašų poveikį konkurencijai, kaip tuo atveju, jei bendrovės veikla būtų plėtojama, naudojantis pagalba jos restruktūrizavimui. Šiuo atžvilgiu panašumų į BE restruktūrizavimo atvejį yra labai daug ⁽²²⁾. Atsižvelgdama į šiuos panašumus, Komisija mano, kad tinkamiausias būdas priemonės poveikiui konkurencijai įvertinti ir nustatyti riboms, kada ji neprieštarauja bendrajai rinkai, yra vadovautis pagrindiniais principais, nustatytais Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkioje padėtyje esančių firmų sanavimui arba restruktūrizavimui ⁽²³⁾, ypač būtinybe rasti proporcingas kompensacines priemones, kuriomis, jei reikia, būtų sumažintas pagalbos poveikis.

(165) Prieš pradėdama išsamią kiekvienos iš bendrovių konkurencinės padėties analizę, Komisija nori pateikti dvi bendras pastabas dėl priemonės poveikio konkurencijai.

(166) Pirma, patys NDA institucijos įstatai sumažina priemonės poveikį konkurencijai – net ir bendrovių, kurios tęs savo veiklą. Tikėtina, kad komercinių tikslų turinti bendrovė pagalbą, skirtą veiklos einamosioms išlaidoms mažinti, panaudos savo išlaidoms mažinti ir mažoms pardavimo kainoms palaikyti. NDA institucija, priešingai, vykdydys turto operacijas, tik jei tai galės padėti įgyvendinti jos pareigą nutraukti elektrinių eksploataciją. Todėl NDA institucija neturės jokio akstino naudoti pagalbą tam, kad teiktų savo paslaugas už mažesnę nei rinkos kainą, ir, žinoma, jokių interesų naudoti pagalbą tam, kad sumažintų savo išlaidas. Be to, nors NDA institucija toliau valdys savo turimą turtą, į jokią naują turtą ji neinvestuos. Todėl jai nebus naudinga imtis tokios komercinės politikos, kuria būtų siekiama įgyti įtakos ir rinkos dalį.

(167) NDA institucija neinvestuos į naują turtą ir neužsiims nauja veikla. Pinigų srutai, kuriuos ji gaus naudodama tam tikrą turtą, bus panaudoti tik tam, kad daugiau finansavimo būtų skirta branduoliniams įsipareigojimams įvykdyti. NDA institucijos veiklos sąlygos labai apriboja visas NDA institucijos pajamas, neleidžia jų panaudoti kitiems tikslams.

(168) Iš esmės pagal principą „moka teršėjas“ kiekvienas atominų elektrinių operatorius turėtų padengti tam tikrą atominų elektrinių įsipareigojimų dalį. Dėl to Jungtinė Karalystė nusprendė pareikalauti, kad NDA institucija ir elektrinių licencijų gavėjai įsipareigotų pagrįstai stengtis savo kainomis kompensuoti dalį NDA institucijai priskirtinų įsipareigojimų. Tais atvejais, kai šio tikslo pasiekti nebus galima, Jungtinė Karalystė praneš apie tai Komisijai ir informuos, dėl kokių priežasčių to nebuvo galima pasiekti.

(169) Antra, pati konkurencijos sistema, kurią Jungtinė Karalystė sukurs paskirdama ELT, turės labai palankų poveikį konkurencijai vidaus rinkoje. Ji sukurs pagrindą realiai kai kurių atominų elektrinių valdymo ir, kas yra dar svarbiau, eksploatacijos nutraukimo rinkai Jungtinėje Karalystėje. Komisijos nuomone, šioje rinkoje vykstantys pokyčiai teikia puikių galimybių visai Bendrijos ekonomikai. Jie suteiks galimybę paskleisti prekybinę, gamybinę ir mokslinę patirtį (*know-how*) visoje Bendrijoje. Todėl priemonė turės svarbių išorinių aspektų, kurie bus ypač naudingi daugeliui Europos Sąjungos atominų elektrinių, kurių eksploatavimas turės būti nutrauktas ateityje.

(170) Komisija taip pat išanalizavo abiejų tipų bendrovių, kurių komercinę veiklą NDA institucija tęs, konkurencinę padėtį.

7.5.1. Magnox technologiją turinčios elektrinės

(171) *Magnox* technologiją turinčios elektrinės veikia labai konkurencingoje Didžiosios Britanijos elektros rinkoje.

(172) Komisija atkreipia dėmesį į Jungtinės Karalystės mikro-ekonominius argumentus, kad priemonė, net ir sumažinusi elektrinės TRS, neturėtų įtakos laikui, kurį konkurentai valdo savo elektrines, ir kainai, už kurią jie parduoda savo elektrą.

(173) Šiuo atžvilgiu Komisija turi abejonių. Iš tiesų šie argumentai gali būti teisingi vienoje, dažniausiai trumpalaikėje, idealioje rinkoje, kurioje turima išsami informacija ir kurioje, geriausiu atveju, veikia tiekėjų ir gamintojų susivienijimai prekėms arba paslaugoms parduoti. Tačiau dabartinė Didžiosios Britanijos elektros rinka nėra tokia. Ji daugiausia grindžiama dvišalėmis sutartimis, egzistuoja keletas būsimųjų sandorių rinkos nišų. Be to, rinka iš esmės yra suskaidyta į didmeninę ir tiesioginio tiekimo bendrovėms – antrasis segmentas yra akivaizdžiai komerciškai vertingesnis. Nors priemonė neturės įtakos faktiniam elektros, kurią parduos vienas iš NDA institucijos konkurentų, kiekiui, priemonė gali priversti jį pereiti į patrauklesnę rinkos nišą, o tai turėtų įtakos jo veiklos rezultatams.

(174) Todėl Komisija mano, kad priemonė iškreipia arba gali iškreipti konkurenciją šioje rinkoje ir kad šis poveikis turi būti mažinamas.

(175) Idealus būdas neigiamam pagalbos poveikiui rinkai sumažinti būtų sustabdyti elektrinių veiklą.

(176) Tačiau Komisija supranta, kad staigus elektrinių veiklos nutraukimas gali turėti neigiamos įtakos eksploatacijos nutraukimo veiksmingumui ir saugumui. Iš tiesų, kadangi *Sellafield* bendrovė per tokį trumpą laiką negalės pradėti perdirbti kelių elektrinių atliekų, turės būti rasti trumpalai-

⁽²²⁾ Žr. 9 išnašą.

⁽²³⁾ Žr. 8 išnašą.

kiai atliekų saugojimo sprendimai. Tai pasunkintų eksploatacijos nutraukimo darbus, dėl to padidėtų išlaidos ir galėtų kilti rizikos saugumui. Tai taip pat galėtų sukelti elektros tiekimo problemų jau ir taip įtemptoje Didžiosios Britanijos rinkoje. Komisija mano, kad reikalavimas nedelsiant uždaryti elektrinės nėra proporcinga priemonė konkurencijos problemoms spręsti.

- (177) Komisija pažymi, kad, nors elektrinės nebus iš karto uždarytos, Jungtinė Karalystė jau dabar turi programą visoms joms uždaryti per palyginti trumpą laikotarpį – paskutinįją elektrinę planuojama uždaryti 2010 m. Tai reiškia, kad bet koks priemonės poveikis konkurentams mažės ir greitai išnyks. Be to, nuo šio sprendimo iki paskutiniosios elektrinės uždarymo praeis tiek pat laiko, kiek reiktų naujam rinkos dalyviui naujos elektrinės projektui įgyvendinti iki jos eksploatavimo pradžios. NDA institucija taip pat nepradės naujos elektros gamybos veiklos ir nekurs jokių naujų bendrovių.
- (178) Kad artimiausiu metu sumažintų priemonės poveikį rinkai, Komisija išnagrinėjo galimybę reikalauti, kad NDA institucija imtųsi priemonių, analogiškų priemonėms, kurių ji reikalavo iš BE, kai buvo svarstoma valstybės pagalba jos restruktūrizavimui ⁽²⁴⁾. Buvo numatytos trys kompensacinės priemonės.
- (179) Pirmoji kompensacinė priemonė – pareikalauta, kad būtų atskirta BE elektros gamybos atominėse elektrinėse, ne elektros gamybos atominėse elektrinėse ir prekybos veikla. Šiuo atveju NDA institucija nevykdo jokios reikšmingesnės ne elektros gamybos atominėse elektrinėse veiklos. Todėl, Komisijos supratimu, tokia kompensacinė priemonė šiuo atveju neturėtų prasmės.
- (180) Antroji kompensacinė priemonė – nustatytas draudimas BE šešerius metus didinti savo pajėgumus. Šiuo atveju NDA institucija faktiškai ne tik nedidins savo elektros gamybos pajėgumų, bet juos palaipsniui, per ketverius metus, panaikins. Todėl šios priemonės poveikio jau pasiekta įprastoje NDA institucijos veikloje.
- (181) Trečioji kompensacinė priemonė – draudimas BE parduoti elektrą tiesiogiai verslo sektoriui už mažesnes nei didmeninės rinkos kainas.
- (182) Komisija mano, kad panaši priemonė yra reikalinga ir NDA institucijos atveju. Jungtinė Karalystė išpareigojo ją įgyvendinti.
- (183) Praktikoje išimtinėmis rinkos aplinkybėmis būtų taikomos tos pačios leidžiančios nukrypti nuostatos, kaip ir BE atveju. Komisija mano, kad tokios išimtinės leidžiančios nukrypti nuostatos yra būtinos tam, kad nebūtų trukdoma įgyvendinti patį priemonės tikslą. Patirtis, įgyta stebint, kaip įgyvendinamas Komisijos sprendimas BE atveju, rodo, kad leidžiančios nukrypti nuostatos neskatina piktnaudžiavimo.
- (184) Šiuo atveju, kaip ir BE atveju, tai, ar egzistuoja išimtinės rinkos sąlygos, bus nustatyta taikant konkrečius veiklos kriterijus.
- (185) Tačiau šie kriterijai nebus tokie sudėtingi kaip BE atveju. Komisija tikisi, kad tai pagrįsta ir proporcinga priemonė, nes NDA institucijos rinkos niša yra daug mažesnė už BE nišą, todėl priemonės poveikis elektros rinkai yra mažesnis.
- (186) Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijos siūlė įgyvendinti šią priemonę, laikantis 187–190 punktuose nurodytos tvarkos.
- (187) Įprastomis rinkos aplinkybėmis, jei NDA institucija nori sudaryti naujas sutartis dėl pardavimo galutiniams vartotojams, valstybės sekretorius paskiria nepriklausomą ekspertą, kuris kasmet teikia ataskaitas ir nurodo, ar šios sutartys buvo sudarytos tokiomis kainomis, kad energijos komponento kaina būtų lygi didmeninei rinkos kainai arba didesnė nei didmeninė rinkos kaina.
- (188) Išimtinėmis rinkos aplinkybėmis NDA institucija gali sudaryti naujas sutartis, pagal kurias energijos komponento kaina būtų mažesnė nei dominuojanti didmeninė rinkos kaina, tačiau tik tada, kai NDA institucijos arba jos vardu veikiančios bendrovės auditoriai pritaria, kad paisoma vieno iš toliau nurodytų išimtinių rinkos aplinkybių kriterijų.
- A kriterijus: NDA institucija arba jos vardu veikianti bendrovė siūlo [...] (*) parduoti ne trumpesniam kaip [...] laikotarpiui ne mažiau kaip [...] žiemos sezonui ir [...] vasaros sezonui už didmeninę rinkoje dominuojančią didmeninę rinkos kainą, bet to laikotarpio pabaigoje šie pasiūlymai nebuvo priimti.
- B kriterijus: paskelbta būsimo sezono bazinės apkrovos elektros energijos pardavimo Jungtinės Karalystės didmeninėje elektros rinkoje apimtis iš viso sudarė mažiau kaip [...] (bruto) ir ankstesnio sezono apimtį vidutiniškai viršijo [...].
- (189) Jeigu vienas iš šių kriterijų yra vykdomas, prasideda išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpis. Tuomet NDA institucija gali sudaryti naujas sutartis su galutiniais vartotojais neviršydamą [...] ir nustatyti žemesnes kainas nei vyraujančios didmeninės rinkos kainos, jeigu tokia kainodara išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpiu yra būtina.
- (190) Išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpis negali būti ilgesnis kaip [...]. Kad būtų taikomas dar vienas išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpis, turi būti vėl paisoma A arba B kriterijai.

⁽²⁴⁾ Žr. 9 išnašą.

(*) Komerčinė paslaptis.

(191) Komisijos nuomone, šis mechanizmas yra tinkamas būdas kompensacinei priemonei įgyvendinti. Jis yra pagrįstas gana skaidriais ir realiais kriterijais, leidžiančiais priimti pagrįstus ir veiksmingus sprendimus. Šio mechanizmo dėka bus galima gerokai sumažinti konkurencijos rinkoje iškraipymą laikotarpiu iki *Magnox* technologiją turinčių elektrinių uždarymo.

(192) Atsižvelgdama į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad priemonės sukeltas konkurencijos iškraipymas, kurį sumažina tai, kad elektrinės bus greitai uždarytos, ir įdiegsima kompensacinė priemonė yra mažesni nei teigiamas priemonės poveikis Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimui.

7.5.2. THORP gamykla

(193) Komisijos įsitikinimu, priemonės poveikis NDA institucijos vykdysimais THORP gamyklos veiklai yra labai nedidelis.

(194) Pirmiausia, svarbią THORP veiklos dalį sudaro AGR kuro perdirbimas. Šioje srityje jis šiuo metu neturi jokių konkurentų. Kadangi dabar BE yra vienintelis panaudoto AGR branduolinio kuro Europoje šaltinis, Komisija mano, kad akivaizdu, jog joks rinkos investuotojas nesvarstys galimybės investuoti į naują AGR branduolinio kuro perdirbimo gamyklą.

(195) „Greenpeace“ argumentuoja, kad tiesioginis saugojimas galėtų būti alternatyva AGR kuro perdirbimui, tai būtų investuotojui patrauklesnis sprendimas.

(196) Tačiau Komisija mano, kad net jei investicijos tiesioginiam saugojimui būtų mažesnės, tai vis tiek būtų labai nepatraukli alternatyva. Iš tiesų, kaip Jungtinė Karalystė teisingai pastebėjo, BE, kaip vienintelis panaudoto AGR kuro šaltinis, jau turi sutartis dėl jos panaudoto AGR kuro tvarkymo visam savo veiklos laikotarpiui. Komisija pažymi, kad priešingai „Greenpeace“ teiginiui, BNFL neturėjo tokios prievolės faktiškai perdirbti šias atliekas. Ji privalo tik administruoti šias atliekas. Kaip rodo Komisijos turima informacija, BNFL iš viso neketino šio kuro perdirbti.

(197) Šios sutartys buvo sudarytos remiantis pakartotinių derybų, kurios vyko restruktūrizuojant bendrovę, rezultatais. Todėl kainomis yra ypač suinteresuota BE, nes tokiomis aplinkybėmis BNFL, kaip bet kuris kitas privatus investuotojas rinkos ekonomikos sąlygomis, dalies ar visų savo fiksuotų sąnaudų sąskaita buvo pasirengusi siūlyti kainas, kurios būtų ne didesnės už ribines išlaidas (tačiau reikėtų pažymėti, kad fiksuota kaina 140 000 GBP už toną, kurią nurodė „Greenpeace“, kaip nurodyta 53 konstatuojamoje dalyje, yra neteisinga, nes kainos pagal tuos susitarimus priklauso nuo elektros kainų, kaip parodyta pirmiau minėto Komisijos sprendimo dėl BE restruktūrizavimo 7 lentelėje).

(198) Komisija mano, jog neįmanoma, kad kuris nors konkurentas tokiomis sąlygomis galėtų BE pateikti konkurencingą pasiūlymą, nes jis turėtų statyti naujus saugojimo įrenginius

ir dėl to turėtų didelių fiksuotų sąnaudų arba patirtų didelių pavojingų medžiagų transportavimo išlaidų.

(199) Todėl konkurencijos problemų kyla tik dėl THORP gamyklos vykdomos LWR panaudoto kuro perdirbimo veiklos.

(200) Komisija mano, kad šios veiklos atveju tiesioginis saugojimas realiai nekonkuruoja su perdirbimu. Iš tikrųjų dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis ir artimiausioje ateityje urano rinkoje kuro atliekų perdirbimas bus gerokai brangesnė alternatyva nei tiesioginis saugojimas⁽²⁵⁾. Todėl šalių, turinčių atominių elektrinių, vyriausybės sprendimas kuro atliekas perdirbti, o ne saugoti, dažnai yra politinis. Toks politinis sprendimas, kuris dažnai yra įgyvendinamas kaip įstatymas arba norminis teisės aktas, palieka labai mažai arba visai nepalieka galimybių operatoriams rinktis tarp abiejų alternatyvų pagal jų konkurencingumą.

(201) Todėl ne AGR kuro perdirbimo srityje THORP gamykla turi tik vieną konkurentą Sąjungoje: Prancūzijos bendrovę „Areva“.

(202) Dėl pirmiau išdėstytų dalykų Komisija mano, kad reikalamas iš anksto uždaryti THORP gamyklą, kad būtų sumažintos priemonės sukeltos konkurencijos problemos, galėtų sukelti daugiau konkurencijos problemų nei jų išspręsti. Iš tikrųjų „Areva“ taip taptų monopolija, kuri, atsižvelgiant į technologinius ir finansinius įėjimo į šią rinką sunkumus, truktų labai ilgai.

(203) Komisijos nuomone, atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, geresnis būdas sumažinti priemonės poveikį konkurencijai yra garantuoti, kad NDA institucijai vykdant savo veiklą, vyriausybės ištekliai nebūtų naudojami tam, kad THORP galėtų nesąžiningai konkuruoti su „Areva“.

(204) 7.3. skyriuje nurodyta, kad BNFL atidėjo pakankamai lėšų, kurių užteks apmokėti fiksuotas THORP eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Todėl, Komisijos nuomone, siekiant garantuoti, kad NDA institucija negalėtų siūlyti nekonkurencinių kainų, pakanka pareikalauti, kad NDA institucija, sudarydama naują sutartį dėl THORP, į kainą įtrauktų visus išaugusius branduolinius išipareigojimus.

(205) Jungtinė Karalystė išipareigojo įgyvendinti šį sudėtingą kainų mechanizmą. Jis bus taikomas visoms naujoms sutartims, kurias NDA institucija sudarys po šio sprendimo priėmimo. Šis apribojimas nebus taikomas sutartims, sudarytoms iki šio sprendimo priėmimo, arba sutartims tais atvejais, kai Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos ir Jungtinės Karalystės prekybos ir pramonės departamento patvirtinti oficialūs pasiūlymai buvo išsiųsti klientams ir iki šio sprendimo priėmimo dar vyko derybos, arba jei sutartys buvo sudarytos po sprendimo priėmimo, remiantis iki jo dienos įsigaliojusių ketinimų raštu.

⁽²⁵⁾ Žr. EBPO/NEA, „Branduolinio ciklo ekonomika“, 1994 m. Tai kol kas viena iš išsamiausių studijų šiuo klausimu.

(206) Atsižvelgdama į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad priemonės daromas konkurenciją iškreipiantis poveikis, kurį sumažins įdiegsimos kompensacinės priemonės, bus mažesnis už teigiamą priemonės poveikį Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimui.

7.5.3. SMP gamykla

(207) SMP konkurencinė padėtis yra labai specifinė. SMP gamina MOX kurą. MOX kuras gali būti naudojamas tik tam tikrose atominėse elektrinėse, kurios buvo suprojektuotos arba pritaikytos tokiam kurui naudoti. Šiuo metu SMP turi tik du komercinius konkurentus: „Areva“ ir „Belgonucléaire“. Šie du konkurentai yra gana glaudžiai susiję. Komisija akivaizdžiai supranta, kad, nors „Belgonucléaire“ turi technologinių galimybių gaminti MOX, ji yra priklausoma nuo „Areva“, kuri gamina galutinį produktą, skirtą naudoti atominėse elektrinėse. Be to, „Belgonucléaire“ parduoda savo produktus per „Commo“, kuri yra bendra „Areva“ (60 %) ir „Belgonucléaire“ (40 %) kontroliuojama bendrovė.

(208) Jeigu SMP būtų panaikinta, konkurencija rinkoje vyktų tik, geriausiu atveju, tarp dviejų bendrovių, turinčių bendrų interesų, arba rinkoje būtų tik viena bendrovė. Visai tikėtina, kad Japonijos ir Rusijos operatoriai, kuriems šiuo metu priklauso nekomercinės MOX gamybos bendrovės, artimiausioje ateityje gali pradėti savo komercinę veiklą. Tačiau tai dar nėra aišku, be to, SMP kartu su naujaisiais ES komerciniais operatoriais veiktų tik kelerius metus.

(209) Esant tokioms aplinkybėms, Komisija mano, kad reikalingas nedelsiant uždaryti SMP, siekiant sumažinti priemonės keliamas konkurencijos problemas, gali sukurti daugiau konkurencijos problemų, nei jų išspręsti.

(210) Komisijos nuomone, atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, geriau sumažinti priemonės poveikį konkurencijai ir garantuoti, kad NDA institucijos veiklos laikotarpiu Vyriausybės ištekliai nebus naudojami tam, kad SMP galėtų nesąžiningai konkuruoti su „Areva“ ir (arba) „Belgonucléaire“.

(211) 7.3. skyriuje nurodyta, kad BNFL atidėjo pakankamai lėšų, kurių užteks apmokėti fiksuotas SMP eksploatacijos nutraukimo išlaidas. Todėl, Komisijos įsitikinimu, siekiant garantuoti, kad NDA institucija negalėtų siūlyti nekonkurencinių kainų, pakanka pareikalauti, kad NDA institucija, sudarydama naują sutartį dėl SMP, į kainą įtrauktų visus išaugusius branduolinius išpareigojimus.

(212) Jungtinė Karalystė išpareigojo įgyvendinti šį sudėtingą kainų mechanizmą. Jis bus taikomas visoms naujoms sutartims, kurias NDA institucija sudarys po šio sprendimo priėmimo. Šis apribojimas nebus taikomas sutartims, sudarytoms iki šio sprendimo priėmimo arba sutartims tais atvejais, kai Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos ir Jungtinės Karalystės prekybos ir pramonės departamento patvirtinti oficialūs pasiūlymai buvo išsiųsti klientams ir iki šio sprendimo priėmimo dar

vyko derybos, arba jei sutartys buvo sudarytos po sprendimo priėmimo, remiantis iki jo dienos įsigaliojusiu ketinimų raštu.

(213) Atsižvelgdama į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad priemonės daromas konkurenciją iškreipiantis poveikis, kurį sumažins įdiegsimos kompensacinės priemonės, bus mažesnis už teigiamą priemonės poveikį Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimui.

7.5.4. Springfields bendrovė

(214) Iki 2006 m. pabaigos Springfields bendrovės veikla bus apribota – ji gamins tik Magnox ir AGR branduolinį kurą.

(215) Toks branduolinis kuras yra naudojamas tik Jungtinėje Karalystėje. Magnox kuras yra naudojamas tik Magnox technologiją turinčiose elektrinėse – paskutinė šių elektrinių bus uždaryta 2010 m. AGR kurą naudoja tik BE, kuri pakartotinių derybų metu sudarė ilgalaikės sutarties su BNFL dėl AGR kuro tiekimo pagal jo restruktūrizavimo planą.

(216) Čia taip pat galima taikyti 196–198 konstatuojamosiose dalyse išdėstytus argumentus. Jokiam konkurentui nebus patrauklu investuoti į turtą, kuris konkuruotų su Springfields bendrovės veikla. Todėl Komisija mano, kad priemonės poveikis konkurencijai, susijusiai su Springfields bendrove, yra labai nedidelis, ir nesiūlo jokių kompensacinių priemonių.

(217) Atsižvelgdama į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad priemonės daromas konkurenciją iškreipiantis poveikis, kurį sumažins įdiegsimos kompensacinės priemonės, bus mažesnis už teigiamą priemonės poveikį Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimui.

7.5.5. Drigg saugykla

(218) Drigg yra įsteigta mažo radioaktyvumo atliekų saugykla. Tokia saugykla Britanijoje yra tik viena.

(219) Jungtinės Karalystės Vyriausybės institucijos informavo Komisiją, kad šios saugyklos pajėgumo pakaktų saugoti visoms atliekoms, kurios Jungtinėje Karalystėje susidarys iki 2050 m. NDA institucija bus apie 90 % tokių atliekų šaltinis.

(220) Nerekomenduojama branduolinių atliekų gabenti tolimais maršrutais, o kai kurios šalys netgi draudžia jas įvežti.

(221) Tokiomis sąlygomis Komisija mano, kad galimybės naujam rinkos dalyviui konkuruoti su Drigg saugykla yra labai ribotos, todėl nėra tikėtina, jog konkuruojančios mažo radioaktyvumo atliekų saugyklos statyba turėtų kokios nors ekonominės vertės.

(222) Todėl Komisija yra įsitikinusi, kad priemonės poveikis konkurencijai, susijęs su Drigg saugykla, yra labai nedidelis, ir nesiūlo taikyti jokių kompensacinių priemonių.

- (223) Atsižvelgdama į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad priemonės daromas konkurenciją iškreipiantis poveikis, kurį sumažins įdiegsimos kompensacinės priemonės, bus mažesnis už teigiamą priemonės poveikį Euratomo sutarties tikslų įgyvendinimui.

7.6. BNFL kaip laikinas ELT

- (224) Pradėdama procedūrą, Komisija išreiškė susirūpinimą, kad BNFL gali gauti pagalbos iš NDA institucijos tuo laikotarpiu, kai ji laikinai atliks NDA institucijos ELT funkcijas tol, kol nebus įvykdytos konkurso ELT atrinkti procedūros.
- (225) Komisija pažymi, kad Jungtinė Karalystė pateikė visapusišką ir išsamų paaiškinimą, kaip bus mokamas atlygis ELT, tarp jų BNFL. Bus apmokamos tik būtinos išlaidos, laikantis metinio limito. Į įprastus mokėjimus pelnas nebus įtraukiamas, jis galės būti gautas, tik jei bus įvykdyti Vyriausybės nustatyti veiksmingumo tikslai. Net ir tuo atveju šis pelnas bus lyginamas su analogiška tarptautine praktika šiame sektoriuje.
- (226) Komisijos nuomone, atsižvelgiant į tokias procedūras, galima daryti išvadą, kad ELT finansavimas nesudaro valstybės pagalbos.
- (227) Šiuo atžvilgiu Komisija taip pat pabrėžia, jog ji neturi jokių *a priori* priežasčių manyti, kad ELT sutartys, net ir su BNFL, lems kryžminį finansavimą. Priešingai – ji mano, kad įdiegta sistema suteikia geresnių galimybių skaidrumui garantuoti nei tokia padėtis, kai BNFL visą veiklą vykdo vienoje grupėje.

8. IŠVADA

- (228) Komisija daro išvadą, kad priemonė nesudaro pagalbos BNFL pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį ir kad ji sudaro pagalbą NDA institucijai. Tiek, kiek valstybės pagalba neteikiama, šis sprendimas nepažeidžia Euratomo sutarties taikymo. Tiek, kiek ši pagalba atitinka Euratomo sutarties tikslus ir nedaro poveikio konkurencijai, kuris prieštarautų bendriesiems interesams, aptariama priemonė yra suderinama su bendrąja rinka. Šis sprendimas nepakeičia Komisijos nuomonės dėl galimos valstybės pagalbos kitiems subjektams, ne BNFL ir NDA institucijai

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos įsteigimas Jungtinėje Karalystėje, apie kurį Komisijai buvo pranešta 2003 m. gruodžio 22 d., kurio metu Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijai perduodamas *British Nuclear Fuels Limited*, priklausančios *Magnox* technologiją turinčios atominės elektrinės, fizinis turtas, esantis *Capenhurst*, *Driggs*, *Sellafield* ir *Springfields*, su juo susijęs finansinis turtas bei atsakomybė už atominių elektrinių išpareigojimų vykdymą,

nesudaro valstybės pagalbos *British Nuclear Fuels Limited* pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

2. Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos įsteigimas, nurodytas 1 dalyje, pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį apima pagalbą Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijai, kuri yra suderinama su bendrąja rinka ir Euratomo sutarties tikslais, kai yra laikomasi šio sprendimo 2–9 straipsniuose nustatytų sąlygų.

2 straipsnis

Jeigu išlaidos, atitinkančios branduolinius išpareigojimus, nurodytus 1 straipsnyje, viršija 15 100 000 000 GBP 2005 m. kovo mėn. kainomis, Jungtinė Karalystė pateikia Komisijai papildomas išplėstines ataskaitas, kuriose pateikiama informacija, įrodanti, kad išlaidos yra skirtos tik tame straipsnyje nurodytiems išpareigojimams vykdyti ir kad buvo imtasi reikiamų priemonių kuo labiau sumažinti išlaidas, skirtas šiems išpareigojimams vykdyti. Tokios ataskaitos pateikiamos kasmet.

Kad apskaičiuotų sumas 2005 m. kovo mėn. kainomis, Jungtinė Karalystė naudoja orientacinę ir diskonto normas, kurias Komisija skelbia Jungtinei Karalystei ir atnaušina kas penkerius metus.

3 straipsnis

1. Jungtinė Karalystė reikalauja, kad Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija ir Elektrinių licencijų gavėjai išpareigotų nesiūlyti paslaugų užsienio galutiniams vartotojams, perkantiems elektrą tiesiogiai iš Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos ir Elektrinių licencijų gavėjų, tokiomis sąlygomis, kai sutartyje su vartotojais nustatoma energijos elemento kaina, kuri yra žemesnė už vyraujančią didmeninę rinkos kainą. Tačiau išimtinėmis rinkos aplinkybėmis, kai paisoma 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų objektyvių kriterijų, Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija ir Elektrinių licencijų gavėjai, kol galioja tokios išimtinės aplinkybės, 4 straipsnyje nustatytomis sąlygomis sutartyje gali sąžiningai nustatyti energijos elemento kainą, kuri būtų mažesnė už rinkoje vyraujančią didmeninę rinkos kainą, jei to reikia, kad Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija ir Elektrinių licencijų gavėjai galėtų reaguoti į konkurenciją.

2. Jungtinė Karalystė kiekvienais metais praneša Komisijai apie tai, kaip Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija ir Elektrinių licencijų gavėjai laikosi šios sąlygos.

4 straipsnis

1. Laikoma, kad išimtinės rinkos sąlygos egzistuoja, jei:

- (a) Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija arba jos vardu veikianti bendrovė siūlo [...] parduoti ne trumpesniam kaip [...] laikotarpiui ne mažiau kaip [...] žiemos sezonui ir [...] vasaros sezonui už didmeninę

rinkoje vyraujančią didmeninę rinkos kainą, tačiau to laikotarpio pabaigoje šie pasiūlymai nebuvo priimti (A kriterijus); arba

- (b) paskelbta būsimo sezono bazinės apkrovos elektros energijos pardavimo Jungtinės Karalystės didmeninėje elektros rinkoje apimtis iš viso sudarė mažiau kaip [...] (bruto) ir ankstesnių savaitių apimtį vidutiniškai viršijo [...] (B kriterijus).

2. Jeigu bet kuris iš šių kriterijų yra vykdomas, Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija ir Elektrinių licencijų gavėjai gali sudaryti naujas sutartis, kurių vertė sudaro iki [...], su galutiniais vartotojais ir jose nustatyti kainas, kurios būtų žemesnės už vyraujančias didmenines rinkos kainas su sąlyga, kad tokia kainodara tuo išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpiu yra komerciškai būtina.

3. Išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpis negali būti ilgesnis kaip [...]. Kad būtų galima taikyti naują išimtinių rinkos aplinkybių laikotarpį, turi būti vėl vykdomi A arba B kriterijai.

5 straipsnis

1. Jungtinė Karalystė reikalauja, kad Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija išsipareigotų, kad Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija ir THORP gamyklos bei *Sellafield Mox* gamyklos licencijų turėtojai neteiks panaudoto kuro perdirbimo ir saugojimo paslaugų ir nesudarys MOX kuro tiekimo sutarčių tokiomis kainomis, kurios būtų mažesnės už atitinkamas numatomas išaugusias tiekimo išlaidas. Į tokias išaugusias išlaidas įeina atitinkamos veiklos išlaidos ir visos susijusios išaugusios eksploatacijos nutraukimo ir atliekų tvarkymo išlaidos bei išlaidos, kurios bus numatytos prieš pradedant įgyvendinti sutartį.

2. 1 dalis nebus taikoma naujoms sutartims, kurios bus sudarytos po šio sprendimo priėmimo, ir kitoms sutartims tais

atvejais, kai Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos ir Jungtinės Karalystės prekybos ir pramonės departamento patvirtinti oficialūs pasiūlymai buvo išsiųsti klientams ir iki šio sprendimo priėmimo dar vyko derybos, arba jei sutartys buvo sudarytos po sprendimo priėmimo, remiantis iki jo dienos įsigaliojusiu ketinimų raštu.

6 straipsnis

Jungtinė Karalystė teikia metines 3–5 straipsnių įgyvendinimo ataskaitas. Ataskaitoje būtina nurodyti, ar ataskaitiniais metais buvo išimtinių rinkos aplinkybių, bei nurodyti sudarytų sutarčių sąlygas. Ataskaitoje taip pat nurodoma, ar ataskaitiniais metais buvo pasirašyta sutarčių pagal 5 straipsnio 1 dalį, bei nurodyti tokių sutarčių sąlygas. Ataskaitoje taip pat, jei reikia, pateikiama informacija apie planuojamus būsimų pinigų srautų, susijusių su turtu, kurį „British Nuclear Fuels Limited“ perdavė Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijai, dinamiką. Joje taip pat pateikiama informacija apie tai, ar Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucija pasiekė savo tikslą įvykdyti dalį atominių elektrinių branduolinių išsipareigojimų, priskirtų Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijai, jei nepasiekė – nurodomos neįvykdymo priežastys.

7 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2006 m. balandžio 4 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė